

ПОЉОПРИВРЕДНА СТРУЧНА
СЛУЖБА • Сремска Митровица •
Светог Димитрија 22

Limagrain d.o.o.

21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
www.limagrains.rs

Seme
rađa
profit

hraná
produkt

hrana bez mana!

www.hranaprodukt.com

Tel: 022/650-027, 650-033

SREMSKA

Godina IV • Broj 68 • 24. jul 2015. • cena 40 dinara

сремске
новине

POLJOPRIVREDA

Foto: Ž. Negovanović

Iako se sada proizvodnjom bostana u selu bavi tek nekoliko porodica, Šašinci su zadржали tradiciju i prošle subote, po 26. put, organizovali „Bostanijadu“. Najveću lubenicu, tešku 21.285 grama, na ovu manifestaciju doneo je Novosađanin Vladimir Dobromirović.

Održana su i takmičenja u brzom jedenju lubenica, pucanju bićem, pravljenju fenjera od budnega i kuhanju bećar paprikaša. Birani su i najlepša koliba, najglasnija klepetuša, najbolji starinski kolači, kao i najlepši sremski fijaker.

Strane 10 – 11.

U OVOM BROJU

PRIMERI DOBRE PRAKSE
- „AGROPAPUK“:

Izvoze u Rusiju
sto tona mesa nedeljno

Strana 5.

SA PRODAVCIMA,
KRAJ TEZGI I DRUMOVA:

Trgovina
na 36 stepeni

Strana 7.

SA PLANTAŽA U FRUŠKOJ GORI

Voće za ruske trpeze

Na 10,5 hektara u potesu Vukovac prostire se plantaža trešnje i kruške koju su pre šest godina zasadili Andrija Papišta i Aleksandar Jakšić. Uložili su mnogo sredstava, truda, znanja i rada, a prave efekte takvog angažovanja još uvek očekuju.

Strana 20.

SMS MALI OGLASI
063/8526-021

MUKE BOSTANDŽIJA

Nezadovoljni
cenom

Strana 6.

produktna berza ad
novi sad

"Produktna berza"AD, Novi Sad, Bulevar oslobođenja 5
Tel: 021/442-935, fax: 021/442-931, 443-457, 442-932
E-mail:nsberza@eunet.rs, www.proberza.co.rs

od 13.7. do 17.7. 2015.

- Pad cena pšenice
- Pad cene soje
- Dešavanja na svetskim berzama

ISSN 2217-9895
9772217989003

Žedni usevi čekaju kišu

Soja, kukuruz, šećerna repa pa i suncokret, već sada su ugroženi zbog nedostaka, odnosno manjka vlage u zemljištu - Kiša, čak manjeg inteziteta, od 5 – 10 litara po metru kvadratnom, za kukuruz bila spasonosna. Međutim kod soje bi tu sliku promenila samo kiša od 15 – 20 pa i više litara po kvadratnom metru

Vrelina! To je reč koja se kao lajt-motiv ponavlja ovog žarkog julskega meseca. Treperi i leluju topli vazduh a žedna zemlja puca niz suve brazde. Gori nebo nad glavama. Teško da bi ikada išli u Afriku da sadimo paprika, osim u dečijoj psemici, ali eto stiže nam baš taj afrički talas i nikome baš do pesme nije. Teško je i ljudima i životinjama, i biljkama. Ni kap kiše a po prognozi meteorologa visoke temperature se očekuju i narednih četrnaest dana. I koliko god pamtili prošlo leto po obilnim padavinama, poplavama, elementarnim nepogodama, bojazan je da će ove tropске julske temperature obeležiti sećanje na ovo leto.

I tako, dok jedni traže povoljne aranžmane put mora ili do kakve banje u planinskog centra, poljoprivrednik otire znoj sa čela i gleda u nebo i sunce. Hoće li mu ovaj izvor života potamneti i u crno zaviti trud i muku....

Dorđe Šiviljski jedan od najuzornijih poljoprivrednika iz podfruskih sela Stejanovci, je prično zabrinut. Reč je o modernom farmeru koji obrađuje oko 180 hektara zemlje u svom ratarenju, u turnusu uvek ima oko 100 komada svinja, silos u sklopu gazdinstva kapaciteta 700 tona sa sušarom, koliskom vagom, kombajn, obnovljenu mehanizaciju...

I kaže Đorđe, dok tražimo predah u hladovini, da je najveći problem za našeg seljaka nepredvidljivost tržišta, odsustvo strategije o kojoj se pričalo pre deset godina. Zato i ne može da se zna šta se može očekivati za tri godine, situacija se menja u roku šest meseci i to poljoprivredna gazdinstva trpe. Nedostatak strategije razvija uticje i na to da se i dalje zavisi od čuda prirode i gledanja u nebo. Prozvođač preinvestira, uzme kredite a potom nema prave podrške od strane ministarstva i države. Nije reč o

Đuro Paić

praštanju dugova nego o mogućnosti prolongiranja baš u situacijama kada se zadesi suša ili kakva druga nepogoda. Smatra ovaj vredni proizvođač da treba i da proradi svest kod našeg seljaka. Neko mora biti inicijalna kapisla, primer koji bi u svakom selu dao neko od proizvođača koristeći sistem kap po kap ili kakav drugi zalivni sistem..da se izbuši bar jedan bunar u selu i misli da bi potom za pet godina već bilo po deset bunara u svakom selu.

Koje su to kulture koje su trenutno najugroženije usled ovih tropskih, visokih temperatura?

- Soja, bez dileme! Ona je sa tim kraćim vegetacionim periodom, sa da je u toj fazi kada bi joj trebalo bar malo vlage i niže temperature. Kukuruz je isto u teškom stanju, mada ne toliko koliko soja. Nimalo nije dobar onaj vетар koji je uz ove temperature duvao. On je problem! Sve neka i prži sunce ali taj vетар može da nanese više štete od neprekidnih deset sunčanih dana. Suncokretu ovi žarki dani nisu toliko problem dok se povrtarske biljke redovno navodnjavaju. Ja imam pod kukuruzom nekih 70-ak hektara, kakav je takav je, ne mogu mu sada pomoći. Soje nemam previše,

dok mi je suncokret u nekoj dobroj kondiciji za sada. Koliko i kako će se ova suša odraziti u vremenu pred nama...ništa ne mora da znači. Kao i sa cenom pšenice, mislili smo da će biti niža, a opet bolja je nego kako smo se nadali. Uslovno rečeno, formiranje cena ne zavisi samo od ove suše, lokalno da, ali na izvozne ne utiče. Tržište diktira cenu. Ponuda i potražnja.

Zabrinuti su proizvođači i sada se vode polemike po pitanju agrotehnike. Kakav je trebao da bude sklop, redi ili češći. Kaže Đorđe da se na klupi ispred kuće, na ulici, vode se prave debate među poljoprivrednicima.

- Činjenica je da je kod pšenice tamo gde je primenjena puna agrotehnika i rod bio bogat i dobijen mnogo viši prinos. Naš seljak se zadovoljava prosečnim, sa onim što dobije umesto da teži da iz godine rezultati budu bolji, prinosi veći, rod kvalitetniji. Zadovoljan je ako mu je rod bolji od prethodnih par godina iako bi uz punu primenu agro-tehnike mogao da umnogome poboljša rezultate i ostvari najbolje prinose. Takav odnos i razmišljanje našeg seljaka, nije dobar i moralni bi takvi da se zabrinu! Treba uvek gledati bolje od sebe – priča nam Đorđe - Treba malo staviti vode u usta pa priznati ko je bolji, ko bolje obrađuje zemljište i ko ima veće prinose. Oni koji vode našu poljoprivrednu ne smiju da sumnjaju u naše rezultate i gledaju sa nevericom. Neka gledaju kao i ja što gledam u one koji su za pet godina ispred mene bolji su od mene. Treba gledati kako to rade bolji, kako to radi komšija i kavka mu je njiva, pa gledaj da i tvoja bude takva.

I dok se pozdravljamo ponovo gledamo ka nebu dok sunce ne-smanjenom jarom prži plodnu sremsku zemlju. "... Sunce žeže, zapara je ljuta.." Ali kome je sada do pesme...

Đorđe Šiviljski kraj jednog zalivnog sistema

Potražili smo i reč struke. O trenutnom stanju na poljima i ugroženim kulturama dipl. ing. Đuro Paić iz Poljoprivredne stručne službe u Rumi, savetodavac za ratarske i povrtarske kulture, kaže:

- Usevi koji se sada nalaze u polju, pre svega, soja, kukuruz, šećerna repa pa i suncokret, već sada su ugroženi zbog nedostaka, odnosno manjka vlage u zemljištu. Temperature su permanentno preko 30 stepeni, noćna temperatura je preko 20 stepeni, što znači da imamo tropске noći. U narednih nekoliko dana već će se ukazati osetne posledice. Sa pojedinih parcela i sada proizvođači donose biljke koje imaju simptome uvelosti. Za opstanak biljaka i dobar razvoj neophodna je tzv. kapilarna vlaga u zemljištu kako bi biljka mogla normalno da usvaja i vodu i potrebna hrana sa vodom. Međutim, to sada prelazi bliže lentokapilarnoj vlazi gde biljka otežano usvaja taj deo pristupačne vode koji se sada nalazi u zemljištu i čija je zaliha vrlo, vrlo mala.

Došli smo dotele da priželjujemo bilo kakvu kišu, makar ona došla i u vidu leda na ograničenom području, koji je moguć nakon ovakvih tropskih temperatura vazduha.

Postoji li u ovom trenutku bilo kakav savet poljoprivrednicima? Šta uopšte može da se učini?

- Teško je sada dati ikakav razuman savet, osim tamo gde postoje iole neka šansa da se nešto zalije. Kod nas se zaliva povrće ali sada bi bilo jako dobro ako bi mogla da se zalije soja pa i kukuruz. Soja je najugroženija. Ona zna da umanji prinos i više od 50 procenata. Kukuruz za sada dobro podnosi ovu situaciju. Kod ranijih hibrida imamo već formiran klijep, završenu oplodnju Imamo kukuruz u fazi mlečne zrelosti, naličivanja zrna i polako rani kukuruz ide ka sazrevanju - kaže Đuro Paić i ističe da bi bilo koja kiša, čak manjeg inteziteta, od 5 – 10 litara po metru kvadratnom, za kukuruz bila spasonosna. Međutim kod soje bi tu sliku promenila samo kiša od 15 – 20 pa i više litara po kvadratnom metru.

M. Ninković

Visoka temperatura šteti usevima

U Srbiji se i narednih dana očekuje pretežno sunčano i veoma toplo vreme s temperaturom iznad 35 stepeni Celzijusa, koja smanjuje nivo vlage u zemljištu i otežava razvoj jarih useva, što se može negativno odraziti na kvalitet ploda i prinos, saopštio je Republički hidrometeorološkim zavod (RHMZ).

Agenciji Beta je u Odeljenju za agrometeorologiju RHMZ rečeno da su prolećne poljoprivredne kulture - kukuruz, suncokret, soja i šećerna repa, u generativnim fazama razvoja, te ako u narednom periodu ne bude bilo padavina, moglo bi da bude problema pri formirajući nalivanju zrna i drugog ploda.

Naglašeno je da visoke temperature vazduha i suvo vreme pogoduju pojavi biljnih štetočina.

Prema procenama agrometeorologa, ove godine će za jare kulture, a pre svega za kukuruz, biti veoma važno da li su primenjivane odgovarajuće agrotehničke mere, koliko je sačuvana vlaga u zemljištu, i da li je odabrana adekvatna sorta ili hibrid.

Procene su da su voće i vinova loza u dobrom stanju, jer imaju dublji koren koji crpi vlagu iz dubljih slojeva zemljišta i za sada ih ovakvi agrometeorološki uslovi previše ne ugrožavaju.

Po prognozama RHMZ, od krajja ove sedmice moguća je retka

pojava pljuskova i grmljavine, a u ponedeljak 27. i utorak 28. jula prognozira se kratkotrajno osvěženje.

RHMZ podseća da je prethodnu sedmicu obeležilo suvo i veoma toplo vreme sa temperaturama vazduha znatno iznad proseka za ovo doba godine, i da su maksimalne dnevne temperature bile od 25 do 38 stepeni, a minimalne, jutarnje, od 11 do 25 stepeni.

U Vojvodini vladaju sušni uslovi jer je u proteklih 30 dana palo do 50 odsto uobičajene prosečne količine kiše, dok je u ostalim delovima Srbije taj procenat od 75 do 125 odsto proseka za ovo doba godine.

SREMSKA POLJOPRIVREDNA

OSNIVAČ I IZDAVAČ: NIPD "Sremske novine" d.o.o. Sremska Mitrovica
• Trg vojvođanskih brigada broj 14/II • **DIREKTOR:** Dragan Đorđević
DIREKTOR MARKETINGA: Zlatko Zrilić **TEHNIČKI UREDNIK:** Marko Zrilić • **REDAKCIJA:** Svetlana Đaković,
Katica Kuzmanović, Marija Balabanović, Sanja Mihajlović, Stevo Lapčević,
Milan Mileusnić (fotoreporter), Gordana Majstorović • **MARKETING:** 063/8526-021
• **STAMPARIJA:** DOO MAGYAR SZO KFT OJ Stamparije "Forum" Novi Sad • **E-mail:** poljoprivreda@sremskenovine.co.rs
TELEFON/FAX: 022/610-144 • **Registarski broj NV000659**

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

63(497.113)

Sremska poljoprivreda / glavni i odgovorni urednik Živan Negovanović.
- God. 1, br. 1 (okt. 2012) - . - Sremska Mitrovica: Sremske novine, 2012.-. - Ilustr. ; 46 cm

Dva puta mesečno.
ISSN 2217-9895
COBISS.SR-ID 273701127

HRANA NA TROPSKIM VRUĆINAMA

Pojačati higijenu, oprezno sa mesom

Aktuelni vremenski uslovi pogoduju razvoju opasnih mikroorganizama koji mogu izazvati trovanje hranom - Sva hrana u letnjim mesecima mora da se drži u frižideru, i savet je da čim se nešto otvoru - da se što pre pojede jer ta temperatura frižidera više nije četiri stepena kako je preporučeno nego se kreće i do 12 stepeni

Uletnjim mesecima, posebno u uslovima tropskih temperatura, neophodno je voditi računa o pojačanoj ličnoj higijeni prilikom pripremanja hra-

ne, treba izbegavati sirovu hrana životinjskog porekla i biti obazrir sa morskim polodovima.

Načelnica Odeljenja za veterinarsko javno zdravstvo Uprave za

Sirovu hrana meso i povrće treba držati u razdvojenim posudama u frižideru

veterinu Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine Tamara Bošković izjavila je Tanjugu da aktuelni vremenski uslovi pogoduju razvoju opasnih mikroorganizama koji mogu izazvati alimentarne intoksi-kacije, odnosno trovanje hranom.

Ona je napomenula da se mikroorganizmi inače nalaze u zemljištu, na našim rukama, kod kućnih ljubimaca i u svim ostalim stvarima.

- Vrlo je važna higijena – pranje ruku posle toaleta, posuđe, radne površine, daske za sećenje moraju biti dobro oprane i vrlo čiste, i vrlo je važno razlikovati rad i manipulaciju sa sirovim mesom i povrćem - istakla je Bošković.

Ona je objasnila da se daska na kojoj se seče sirovo meso mora dobro oprati vrućom vodom i deterdžentom, kako bi kasnije tu moglo da se seče i povrće.

- Meso će se peći, pa će se svi eventualni mikroorganizmi koji se nalaze na mesu uništiti, a povrće ćemo jesti sirovo i možemo doći u problem ako ne vodimo računa - upozorila je Bošković.

Ona je rekla da sirovu hrana meso i povrće treba držati u razdvojenim posudama u frižideru.

Daska na kojoj se seče sirovo meso mora dobro oprati vrućom vodom i deterdžentom

Tamara Bošković

insekata, glodara i kućnih ljubimaca kako bi sprečili prenošenje neke bolesti.

Bošković je kazala da je važno da se hrana kupuje u registrovanim objektima, kod odobrenih prodavaca, i robu koja ima deklamaciju i rok upotrebe kao i da se propisanog roka moramo strogo pridržavati kako bi se sprečilo neko eventualno oboljenje.

- Treba izbegavati konzumiranje bilo koje sirove hrane životinjskog porekla – mleko i mlečni proizvodi moraju da budu pasterizovani, a meso dobro pečeno i kuvano, na više od 70 stepeni - precizirala je Bošković, i dodala da potrošači treba da budu obazrivi i sa morskim plodovima.

Kada je reč o brizi o životinjama tokom vrućina, Tamara Bošković je rekla da i za njih treba poštovati uslove kao za ljudе – zaštititi ih od direktnog uticaja sunca i držati ih u provetrenim prostorijama, sa dovoljnom cirkulacijom vazduha.

- I malim i velikim životinjama voda treba da bude dostupna u svakom trenutku, a treba ih hrani u večernjim satima", navela je Tamara Bošković.

S. P.

STARA PAZOVA • MERE PREDOSTROŽNOSTI NA ZELENOJ PIJACI U STAROJ I NOVOJ PAZOVICI

Posle 10 sati nema prodaje mesa, mleka, ribe...

Pijačni trgovci su upoznati s akcijom kontrole proizvoda i pridržavanja naloženih mera predostrožnosti, ne protive joj se i garantuju ispravnost svojih proizvoda

Staropazovačko JKP „Čistoća“ prema uputstvu Uprave za veterinu Ministarstva poljoprivrede, zbog visokih letnjih temperatura, naložilo je da se prodaja namirnica životinjskog porekla na zelenim pijacama u Staroj i Novoj Pazovi obavlja do 10 časova. To znači da se posle navedenog termina na otvorenom, meso i proizvodi od mesa, mleko i mlečni proizvodi, med, jaja i proizvodi od jaja, kao i sveža rečna riba ne mogu prodavati na pomenutim zelenim pijacama dok se ne obezbede odgovarajući sanitarno-veterinarski uslovi.

- Namirnice životinjskog porekla radi održavanja higijenske i mikrobiološke ispravnosti moraju biti upakovane u originalno PVC pakovanje i moraju se čuvati na temperaturu od 4 do 8 stepeni Celzijusa. Mi smo rešenje kojim se nalaže mere predostrožnosti dobili od Sanitarne inspekcije 13.jula i odmah smo postupili po njemu. Putem sredstava javnog informisanja obavestili smo potrošače i korisnike naših usluga kako da postupaju i da pokušaju da se pridržavaju uputstava veterinarskog inspektorata. Moram pomenuti

Jezdimir Aščerić, rukovodilac pijačnog sektora u „Čistoći“

da imamo odličnu komunikaciju i sa građanima i sa korisnicima naših usluga. Što se tiče JKP „Čistoća“, mi činimo sve što je u našoj moći da održavamo higijenu pijaca na što višem nivou. Svake nedelje se vrši kompletno pranje pijačnog prostora, - kaže Jezdimir Aščerić, rukovodilac pijačnog sektora u ovom preduzeću i dodaje da će korisnici njihovih usluga, kao i kupci na vre-

me biti obavešteni o svim, eventualno novim informacijama resornog ministarstva i inspekcijskih službi u cilju zaštite zdravlja potrošača.

Po preporuci sanitarnog inspektora, skrenuta je pažnja i kupcima da sve kupovine namirnica životinjskog porekla obave do 10 sati. Pijačni trgovci su upoznati s akcijom kontrole proizvoda i pridržavanja naloženih mera predostrožnosti, ne protive joj se i garantuju ispravnost svojih proizvoda, dok kupci, podržavaju uputstvo Uprave za veterinu, kupujući kod proverenih prodavaca.

Kvalitet robe se vidi na prvi pogled, tvrdi dugogodišnji pijačni trgovac Janko Huđec iz Stare Pazove. On trguje već dvadesetak godina s povrćem, jajima, mlekom i mlečnim proizvodima i nikada nije bilo problema.

- Namirnice se donesu sveže i rashlađene i prodaju se do 10 - 11 sati, uglavnom poznatim mušterijama. Čuo sam za tu zabranu prodaje posle 10 časova, ali bi i oni nama trebali da obezbede tržnicu s rashladnim vitrinama – rekao nam je Huđec i dodao da mu se kupci nikada nisu žalili na neispravnost proizvoda.

Janko Huđec, pijačni prodavac

Stručnjaci upozoravaju da je u letnjem periodu pri izuzetno visokim temperaturama neophodno biti oprezen pri kupovini, načinu čuvanja i obrade namirnica. Save-

tuje se kupovina, svežih, deklari-sanih i neoštećenih proizvoda po-znatog porekla.

G. Majstorović

FOLKSDOJČERI TRAŽE SVOJE

Posleratni međunarodni sporazumi o obeštećenju

Svi naslednici Nemaca, koji su proterani posle rata, ako nisu već obeštećeni, mogu da povrate imovinu. Stranci su podneli 438 zahteva, od čega Nemci 43. Imovina je vraćena Izraelu, SAD i BiH. Hrvati i Makedonci odbijeni

Sve više folksdjočera i podučavških Švaba, odnosno naslednika, interesuje se kod ovdašnjih advokata da li i kako mogu da dođu do imovine koja im je oduzeta posle Drugog svetskog rata. Već podnose zahteve za restituciju jer, kako nam je potvrđeno, ni u Ministarstvu spoljnih poslova, ni u Agenciji za restituciju nema dokumenta koji dokazuju da su već obeštećeni, kao što se do sada verovalo.

Nekadašnja Jugoslavija zaključila je između 1947. i 1983. godine sa više država sporazume o obeštećenju za nekretnine i pokretnosti oduzete nacionalizacijom i konfiskacijom. S Nemačkom takvog sporazuma nema.

Na pitanje advokata Tihomira Konstantinovića, kom su se obraćali zainteresovani naslednici folksdjočera, da li postoji sporazum Tito - Brant, kojim je dogovorena odšteta, iz MSP je stigao odgovor: „SFRJ je sa SR Nemačkom zaključila dva međunarodna ugovora finansijske prirode, jedan 20. decembra 1972., drugi 10. decembra 1974. godine u Beogradu. Predmet oba dokumenta je zajam koji je SRN odobrila SFRJ”, pišu Novosti, krajem 2013. godine.

I Agencija za restituciju je, po rečima direktora Strahinje Sekulića, tražila od Ministarstva finansija, ako postoji, da im dostavi ugovor sa Nemačkom. Nisu ga dobili. Tako, Nemci koji su ostali bez imovine i proterani, ako su sudski rehabilitovani, mogu da podnesu zahtev za restituciju.

„Da bi stranci ostvarili pravo na restituciju potrebno je da nisu obeštećeni međunarodnim ugovorom, kao ni da ih je obeštetila ta zemlja za imovinu oduzetu u Jugoslaviji, nezavisno od međunarodnog ugovora. Stranci moraju Agenciji da dostave potvrdu te države da nisu

obeštećeni, a potrebno je da postoji i reciprocitet u restituciji”, kaže Sekulić.

Agenciji je do sada podneto oko 25.000 zahteva, od čega su 438 podneli stranci. Najviše je hrvatskih državljanina (72 zahteva), i njih Agencija odbija kao neosnovane jer ne postoji reciprocitet s Hrvatskom. Iz istog razloga odbijaju se i Makedonci (27 zahteva). Austrijanci su podneli 70 zahteva, Nemci 43, državljanini SAD 30, Crne Gore 20 i Izraela 15. Do sada je imovina vraćena državljanima Izraela i SAD koji su državljanstvo stekli posle 1965., kao i državljanima BiH (Republike Srpske).

„Ako je neko ranije i primio nadoknadu, bio on strano ili domaće lice, ta nadoknada bila je ispod stvarne vrednosti zgrada, fabrika, preduzeća i poljoprivrednog zemljišta. Tu je povređen pravni institut 'ostećećenje preko polovine', jer isplaćena naknada nije ni približna polovini tržišne vrednosti. I domaći i Evropski sud za ljudska prava u Strazburu biće zatrpani tužbama nezadovoljnih. Postupci će trajati tri do četiri godine”, kaže Konstantinović.

Da ne bismo svi gubili vreme, Konstantinović predlaže izmene zakona i da se bivšim vlasnicima ili naslednicima daju odgovarajuće nepokretnosti. Tako bi država izbegla zaduživanje i zarobljavanje s obveznicama na dvadeset godina.

Zanimljiv je slučaj Milana Vukosavljevića, koji ima dvojno, nemačko-srpsko državljanstvo, i koji potražuje čuveni Tadića mlin, na periferiji Valjeva, vlasništvo njegove majke Mileve. Konstantinović je za njega podneo i krivičnu prijavu protiv nepoznatog lica iz opštine, jer se ne zna da li je mlin dat u vlasništvo ili na korišćenje trećem licu.

„Agencija radi stručno i korektno, ali su pod velikim pritiskom onih

koji su otkupili imovinu, a možda i vlasti”, konstatuje Vukosavljević.

Pravo folksdjočera

Udruženja Nemaca iz Vojvodine, potomaka folksdjočera, smatraju da je Predlog zakona o restituciji nepravedan prema njima, jer im ne omogućava da potražuju oduzetu imovinu. Oni zahtevaju da umesto 9. marta 1945. godine, koji je u zakonu određen kao datum od kojeg se računa oduzimanje imovine posle Drugog svetskog rata, novi rok bude 21. novembar 1944. godine.

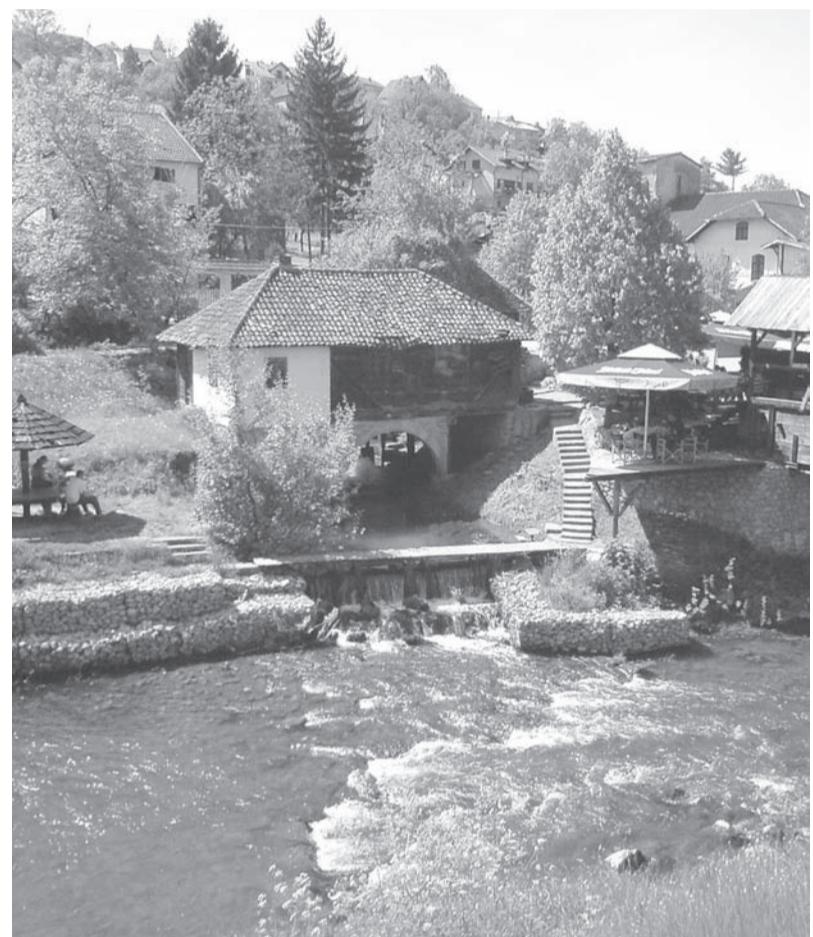
„To je datum kada je odlukom tadašnjih komunističkih vlasti Nemaca koji su živeli u Vojvodini konfiskovana imovina, oduzeta su im građanska prava, uključujući i državljanstvo, jer su proglašeni kolektivno krivim za rat i okupaciju”, navodi se u saopštenju Udruženja Nemaca. Njima je u severnoj pokrajini Vojvodini konfiskovano, kako kažu, oko 400.000 hektara zemljišta, i podsećaju da je tada iz Vojvodine proterano nekoliko stotina hiljada Nemaca. Prema nekim procenama, u Srbiji trenutno živi oko 4.000 Nemaca.

Goran Radosavljević, državni sekretar u Ministarstvu finansija i šef radne grupe za izradu zakona o vraćanju imovine i obeštećenju, za javnost kaže da će strani državljanini moći da ostvare svoje pravo na vraćanje imovine ili obeštećenje ukoliko nisu bili pripadnici stranih okupacionih snaga, ukoliko nisu obeštećeni u svojoj zemlji na osnovu međunarodnog sporazuma i ukoliko s tom zemljom postoji reciprocitet. Reciprocitet podrazumeva da državljanji Republike Srbije mogu u toj zemlji da steknu svojinu ili nasledje imovinu. Dakle, ukoliko neko zadovoljava sve ove kriterijume, moći će da ostvari svoje pravo po zakonu. Međutim, SFRJ ima sporazume o poravnaju sa skoro svim zemljama čiji bi državljanini mogli da potražuju imovinu i postupku restitucije.

Profesor Pravnog fakulteta Univerziteta Union Zlatko Stefanović kaže da su folksdjočeri kolonisti koji su pre Prvog svetskog rata naseljavani na teritoriju Vojvodine.

„Prema podacima do kojih smo došli”, navodi on, „pripadalo im je 51 odsto teritorije Vojvodine, imajući u vidu zemlju. Pri kraju Drugog svetskog rata nova vlast ih je tretirala kao neprijatelje zato što su bili etnički Nemci. Osim malog broja, koji je za vreme rata prešao u partizane, uglavnom su proterani, proganjani i ubijani. Raspršili su se po mnogim državama, a prevashodno su završili u Austriji. Oduzeta im je zemlja i o svemu tome postoji evidencija, jer Vojvodina ima vrlo uzorne zemljische knjige. Međutim, pitanje je koliko njih će potražiti imovinu i koliko ih ima potomke. Neki su dobili obeštećenje od Nemačke, Austrije...“

Pošto priča o džentlmenskom dogovoru Tito - Brant, prema kome je Nemačka trebalo da ih namiri, a da Srbija zauzvrat ne traži ratnu odštetu. Tamo smo nešto iskompenzovali i mislim da se mnogi smatraju namirenim”, navodi Stefanović. „Verujem da će postupiti pošteno i neće tražiti obeštećenje od Srbije. Mada, biće sigurno i onih koji će, računajući da se ne zna da su tamo nešto dobili, podneti zahtev i ovde. Mi nećemo moći da im kažemo: vi ste namireni tamo, jer ne

Tadića mlin: da li je dat u vlasništvo ili na korišćenje trećem licu?

znamo da li su, pošto je sve to rađeno preko nekih usmenih predsedničkih dogovora”, kaže Stefanović.

Zahtevi Jevrejske zajednice

Zakonom o vraćanju imovine i obeštećenju predviđeno je da Jevrejima koji imaju potomke bude vraćena imovina oduzeta posle Drugog svetskog rata, a da na Starom sajmištu u Beogradu bude podignut memorijalni centar u znak sećanja na žrtve Holokausta i osnovan fond. Savez jevrejskih opština Srbije je tražio da zakon sadrži i odredbe o vraćanju imovine koja je od Jevreja oduzeta tokom Holokausta u periodu od 1941. do 1945. godine, a ne samo od 1945. godine. Jevrejska zajednica zahteva da se to odnosi na period od 1948. do 1953. godine, kada je oduzimana imovina njihovih sunarodnika koji su se iselili u Izrael.

Šef radne grupe za izradu zakona Goran Radosavljević kaže da javnost da je predlog Jevrejske zajednice prihvatan tako što su pored Zakona (u kome su navedeni svi zakoni na osnovu kojih je oduzimana imovina i koji služe kao osnov za obeštećenje), uvrštena još dva zakona kojima je oduzimana imovina. Tu se, pre svega, misli na Zakon o postupanju s imovinom koju su vlasnici morali napustiti u toku okupacije, i na imovinu koju im je oduzeo okupator i njihovi pomagači iz 1945. godine. Taj zakon predviđa da se sva imovina koja je oduzeta tokom rata može vratiti bivšim vlasnicima,

a ukoliko oni nemaju naslednike, ili se ne pojave, imovinu preuzima država.

„Na taj način, ukoliko ima bivših vlasnika, ili naslednika koji na bilo koji način nisu vratili imovinu koja im je oduzeta tokom okupacije, oni sada

mogu da podnesu zahtev za vraćanje imovine. Što se tiče oduzimanja imovine nakon 1945. godine, ona će biti predmet vraćanja samo ako je oduzeta primenom zakona nabrojanih u članu 2. Svi oni kojima je imovina oduzeta nasilno, na bilo koji način, mogu svoja prava da ostvare na suđu. Tek kad sud proglaši da im je imovina oduzeta nasilno ili ugovor koji su oni eventualno potpisali pod prisilom proglaši ništavim, ta lica će moći da ostvare svoje pravo po Zakonu o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju. Konačno, u sećanje na sve žrtve tokom Drugog svetskog rata, koje su stradale od strane okupatora, biće izgrađen Memorijalni centar na Starom sajmištu”, objašnjava Radosavljević.

Međutim, Jevrejska zajednica se, kako se navodi u pismu koje je uputila tadašnjem predsedniku Srbije Borisu Tadiću, ne slaže s predlogom da se posledice oduzimanja imovine žrtvama holokausta na teritoriji Srbije, koje nemaju živih naslednika, otklone tako što će se posebnim zakonom urediti osnivanje Memorijalnog centra i obrazovati fond koji bi njime upravlja.

Kako Jevreji iz Srbije smatraju, njihova zajednica mora imati pravo da sama raspolaže svojom imovinom, a ne da drugi „u njeno ime i po svom nahođenju, odlučuju šta je u njenom najboljem interesu“.

(Nastaviće se)

(Delovi iz knjige Branislava Gulanina „Sudbina oduzete imovine“. Knjiga se može naručiti (cena 2.000,00 dinara) kod izdavača banatski kulturni centar, JNA 35, Novo Miloševo, e-mail: banatskikulturni centar@gmail.com ili na tel 023/783-155 ili kod autora na e-mail: gulan@nscale.net ili na tel. 063/8-666-527).

Pojedinačni ugovori

Bivša Jugoslavija zaključila je sporazume o obeštećenju sa Argentinom, Belgijom, Čehoslovačkom, Danskom, Grčkom, Holandijom, Mađarskom, Norveškom, Švedskom, Turskom, Velikom Britanijom, Austrijom i Čileom. Po dva sporazuma zaključena su sa Francuskom, Švajcarskom i SAD, a sa Italijom četiri.

Svaki od ovih sporazuma posebno reguliše obeštećenje. Tako

se neki odnose samo na obeštećenje za nacionalizovana preduzeća (a ne i na oduzeto poljoprivredno zemljište ili šume), neki pak samo na konfiskovanu imovinu, a bitan je i vremenski moment kad je lice postalo strani državljanin.

Sporazum sa SAD primenjuje se na lica koja su bila američki državljanici 1965., ali ne i na ona koja su kasnije dobila državljanstvo.

KUKUJEVCI • PRIMERI DOBRE PRAKSE: KLANICA „AGROPAPUK“

Izvoze u Rusiju sto tona mesa nedeljno

Umesto za tri, roba do kupaca stiže za 30 dana jer nema prevoza našeg mesa preko država EU jer još nisu skinute sankcije Srbiji za svinjsko meso zbog kuge koje zapravo sad i nema u našoj zemlji

Klanica „Agropapuk“ iz Kukujevca kod Šida, vlasništvo porodice Bratislava Bogatića, puna dva meseca izvozi u Rusiju svake nedelje po 100 tona mesa i mesnih prerađevina. Ova klanica se za 14 godina, od male mesarske radionice u koјoj su radili ukučani, razvila do industrijske klanice u kojoj danas radi 350 radnika, pretežno meštana iz Kukujevaca. Dnevno se preradi mesa od 500 svinja i 50 goveda od čega se jedna petina proda u sopstvenih 30 prodajnih objekata u Srbiji.

Porodica Bratislava Bogatića je pre 20 godina stigla iz Hrvatske, u

Bratislav Bogatić

Klanica „Agropapuk“

ratnim razmenama domaćinstava, u vreme kad su stigli i svi drugi mешани koji sada žive u oko 500 kuća u Kukujevcima, preporodivši ovo selo proizvodnjom hrane tako da u njemu više nema nezaposlenih i po tome su, verovatno, posebni u Srbiji.

- Plan je da od iduće godine dnevno koljemo hiljadu svinja i stotinu junadi. Za tako nešto već gradimo objekte i naručili smo svu potrebnu tehnologiju. Zaposlićemo još koju stotinu radnika. Kretno je izvoz za Rusiju i kupci su prezadovljni kvalitetom našeg mesa i mesnih prerađevina. Imamo svoje farme, a kupujemo samo ekstra kvalitet tovljenih svinja i junadi, jer naši dobavljači znaju da će samo tako odmah biti isplaćeni. U suprotnom,

stoka se vraća sa vase – kaže Bratislav Bogatić. - Jedini naš problem oko izvoza u Rusiju je što nam roba putuje preko luke Bar i morima se doprema do Kaljingrada. To putovanje traje i do 30 dana umesto da bude kod kupca za tri dana. Nema prevoza našeg mesa preko država Evropske unije, jer još nisu skinute sankcije Srbiji za svinjsko meso zbog kuge koje zapravo sad i nema u našoj zemlji, niti postoji za

tako nešto bilo kakva opasnost. Zato molim da Vlada Srbije preko Ministarstva poljoprivrede to reši, i ne samo meni, već i drugima, tako omogući brži i lakši izvoz za Rusiju. Moja klanica ima priliku da dogodi ne bar 200 tona mesa i mesnih prerađevina izvozi nedeljno u Rusiju, posebno na Krim, gde se sve više traže naše prehrambena namirnice.

M. F.

Petina proizvodnje prodaje se u jednom od 30 sopstvenih maloprodajnih objekata

KRUŠEDOL • JUNICE IZ AUSTRIJE ZA ZRENJANINSKE STOČARE

Samo da prođu karantin

Obaveza stočara je da prvo žensko tele vrate gradu i da prilikom osemenjavanja koriste šampionsko poreklo semena kako bi se dobio kvalitet

Sava Vrbajac

Izuzetno kvalitetna grla

Iz Austrije je sredinom prošle sedmice na farmu Fruškogorske mlekare u Krušedolu dopremljeno 60 steonih junica koje će biti podeljene zrenjaninskim stočarima, za što je iz gradskog budžeta izdvojeno 17,8 miliona dinara. Junice su simentalske rase, starosti od 18 do 22 mesečica, i nalaze se na farmi u Krušedolu. Kako uvozna pravila nalažu, junice u izolaciji moraju provesti 30 dana.

Vlasnik Fruškogorske mlekare Sava Vrbajac, sa kojom je potpisani ugovor o uvozu goveda iz Austrije, rekao je da su kupljena izuzetno kvalitetna grla, koja su u karantinu i urađena su sva potrebna ispitivanja.

- Kada stoka dođe u karantin, mora da se uradi kompletan veterinarski nadzor, vadi im se krv i rade sve potrebne analize. Nakon završetka analiza, pokazalo se da je sa junicama sve u redu i sada se samo čeka da protekne rok trajanja karantina – navodi Vrbajac.

60 simentalskih junica će 42 zrenjaninska stočara preuzeti tokom avgusta na osnovu ugovora koji su krajem juna potpisali sa Gradom Zrenjanin.

Zamenik gradonačelnika Zrenjana Sasa Santovac je rekao da je ovo

samo jedan od načina pomoći Grada poljoprivrednim proizvođačima.

- Njihove obaveze su da prvo žensko tele vrate gradu, a grad da je dodeljuje drugim poljoprivrednim proizvođačima. Obaveza stočara je da prilikom osemenjavanja koriste šampionsko poreklo semena kako bi se dobio kvalitet. Planiramo da kupimo još 60 junica i da na taj način podignemo kvalitet stočarstva – rekao je Santovac. On je podsetio da agrarni budžet Grada Zrenjanina iznosi 426 miliona dinara. RTV

CREPAJA • NA ROBOTIZOVANOJ FARMI

Rashlađuju krave ventilatorima

Robotizovana farma muznih krava

Na robotizovanoj farmi krava "Fotos" u Crepaji pronašli su rešenje za ove vrele dane. Bez obzira na visoke temperature u objektu gde borave krave trude se da bude najviše 27 stepeni.

Kako bi se životinje rashladile koriste se veliki ventilatori, a ugrađena je i automatska četka koja im, čini se, najviše prija i relaksira u tropskim danima.

- Krave se najviše okupljaju na mestima gde su najjači ventilatori, gde imaju najviše vetra. Mnogo vremena provode u pojilicama na koje se i penju da bi rashladile papke, polivaju se vodom i snalaze na

sve moguće načine - kaže Goran Milošević, rukovodilac farme.

- Objekat je otvoren sa sve četiri strane, tako da pravimo i prirodnu promagu, vodu redovno menjamo kako ne bi bila ustajala i trudimo se na sve načine da smanjimo temperaturu u objektu da ne bi pala proizvodnja mleka - naveo je kaže Mijan Atanacković, direktor farme.

Kada su visoke temperature krave gube apetit i zato daju i do četiri litara mleka manje. Međutim, na ovoj farmi gde krave imaju robotizovanu mužu sa tim nemaju problema. Životinje su zadovoljne a proizvodnja mleka nije opala. RTV

NOVI SAD • SVAKOG LETA ISTE MUKE BOSTANDŽIJA

Lubeničari nezadovoljni otkupnom cenom

Onaj ko izvuče ulog, ima razloga da bude zadovoljan. Daje se bostan budžeto, a sve što je ispod petnaest dinara za proizvođače je loše – Nakupci ucenjuju, a pijacačima ne isplati da izdaju tezgu na mesec dana koliko traje sezona lubenica - Prof. dr Žarko Ilin: Izuzetan kvalitet bostana

Proizvođači lubenica nisu zadovoljni cenom od deset dinara po kilogramu koju im nude nakupci. Problem je i to što kao proizvođači nemaju obezbeđen prostor na pijacama, kako bi u sezonu lakše prodavali bostan.

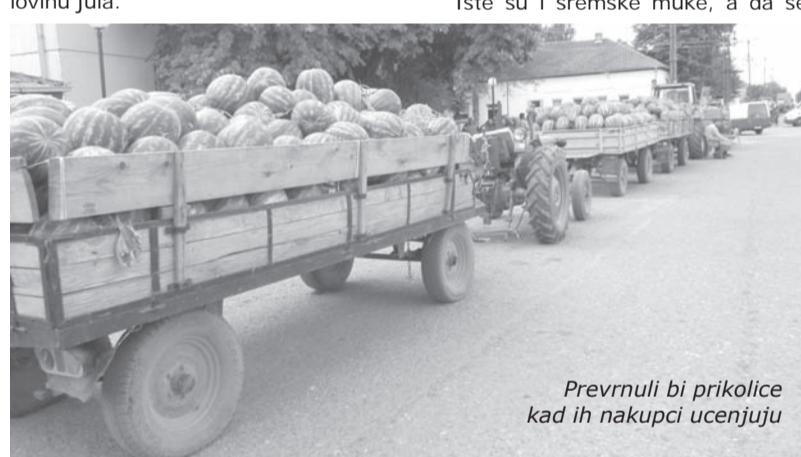
Milan Popović bostandžija iz Kovilja kaže da mu je ovogodišnji rod manji zbog suše a problem mu predstavlja prodaja jer cenu diktiraju nakupci.

- Otkupna cena je deset dinara, a na kvantašu cena je od 12 do 13 dinara, dok je u maloprodaji duplo veća. Stalno nas ucenjuju preko otkupljivača, a na pijaci ne možemo da prodajemo lubenice jer se pijacačima ne isplati da nam izdaju tezgu na mesec dana koliko traje sezona lubenica - kaže Popović.

Aleksandra Ugrinov iz banatskog sela Sakule prodaje lubenice isključivo na pijaci. Ovogodišnji plodovi su, kako kaže, kvalitetniji i slasniji, iako je rod nešto manji nego prošle godine.

- Prodajem na pijaci u Borči. Lubenicu prodajemo po ceni od 25 dinara - kaže Aleksandra.

Profesor novosadskog Poljoprivrednog fakulteta prof. dr **Žarko Ilin** kaže da je ove godine proizvodnja lubenica i dinja uspešna. Dodaje i to da je proizvodnja lubenica počela na vreme, ali je usled hladnih noći i jutara u junu, berba pomerena sa prve na drugu polovicu jula.

Prevrnuli bi prikolice kad ih nakupci ucenjuju

Prof. dr Žarko Ilin

od bostana sve teže živi, potvrđuje i **Nikola Popov** koga smo zatekli kraj jedne od brojnih prikolica prepunih bostana koje su zakrčili centar Dobrinaca. Cenom je nezadovoljan, pa nam malo u šali, a malo više u tuzi poručuje da su „obrali bostan“.

- Cena je katastrofalna. Kupaca nema, dajemo prvaklasan proizvod za osam do 12 dinara, samo da se nađe ko će da kupi. Kao što vidite, rod je zaista fenomenalan, ima ga, Bog je dao, ali sve je badava - objašnjava Nikola.

Po njegovim rečima, proizvodnju bostana je sveo na jedan hektar jer je prosti nemoguće pokriti sve troškove.

- Da bi imali dobar rod, potrebno je stalno da prskate, a to sve košta i tako u krug. Nije mi teško da radim, da od jutra do mraka sedim u traktoru, prikolici, kombajnu. Mi smo ljudi paori i to nam je u krvi. Ali, kad treba da sedim kraj traktora ceo dan i kad mi dođu nakupci iz Novog Sada i traže da umesto 13 robu dam za 12 dinara, a ja znam koliko radim i znam da će on moju lubenicu tamо negde prodati po duplo većoj ceni, dođe mi da prevrnam prikolicu i odem kući - ljut je Nikola.

Da nema zadovoljnih u dobrinačkoj ulici bostana, rekao nam je i nešto stariji domaćin **Miloš Borkovac**. Mađa je ceo život proveo sa bostanom i uz bostan, trenutno se, kako je u razgovoru nekoliko puta napomenuo „ničemu ne nada“, osim možda povratku uloženog.

- Onaj ko izvuče ulog, ima razloga da bude zadovoljan. Dajemo robu za budžeto, a ako čemo poštano, sve što je ispod petnaest dinara za nas je loše i nemamo nikakvog računa osim lične i porodične časti koja nas prostotragoni da radimo zemlju. Dolaze ljudi iz Novog Sada, Beograda, Leskovca, ali džaba. Rod je odličan, imam hektar bostana i stalno smanjujem, iz godine u godinu sve je manje bostana u selu i pitanje je da li će ga uopšte i sejati više, priča Miloš.

Za **Acu Olujića**, koji već više od četiri decenije živi sa bostanom, lubenice i dinje su više od posla. One su

Ima i onih koji se neće "pokriti"

Dobrinačka ulica bostana

osnova identiteta svakog meštanina Dobrinaca.

- Imam tri jutra bostana i jutro dinja. Smanjujem kao i svi i još ču, ako se nešto ne promeni. Dobrinci su imali ranije do 1.000 jutara pod bostanom, a danas možda nešto preko 100, ako je i toliko. Moj problem nije samo cena nego i kvalitet. Recimo, uvezli smo seme crnih lubenica, a dobili šarene. Država je obećala da će refundirati deo troškova, ali džaba je sada o to-

me govoriti. Bolje da se naprave neke komisije i slično koje će voditi računa o tome šta se uvozi. Konkretno, prvi sam počeo da sećem, kilar sam sa 70 dinara i došao do 35 tako da mislim da će se pokriti. No, mnogo je onih koji neće, pa su njihove muke brojnije od mojih, kaže Aca. - Bilo kako bilo, nama paorima ne preostaje ništa drugo do da radimo

E. S. P. - RTV

I TO SE DOGAĐA

Kupus ostao na njivama

ako je vreme berbe ranog kupusa pri kraju, na jugu Srbije njive su i dalje pokrivenе zrelim glavicama. Niska cena i mala potražnja naterale su proizvođače da kupus ostavljaju na poljima i da ih preoravaju tokom priprema za jesenju sadnju.

Šta se to desiš sa kupusom, pa ga niko neće, ni kupci na pijacama, ni veliki otkupljivači?

Proizvođač kupusa Sonja Nikolić iz sela Žitkovo kaže da će sigurno biti i bacanja kupusa.

- Ne postoji prodaja na veliko. Stala je i prodaja na zelenim pijama gde se, na kilogram, dnevno proda samo dvadesetak kilograma kupusa – kaže Sonja iz okoline Leskovca.

Slična je situacija i u niškom kraju. Miodrag Stajić iz sela Čokot kaže

da su napustili parcelu jer im se ne isplati da sekū kupus.

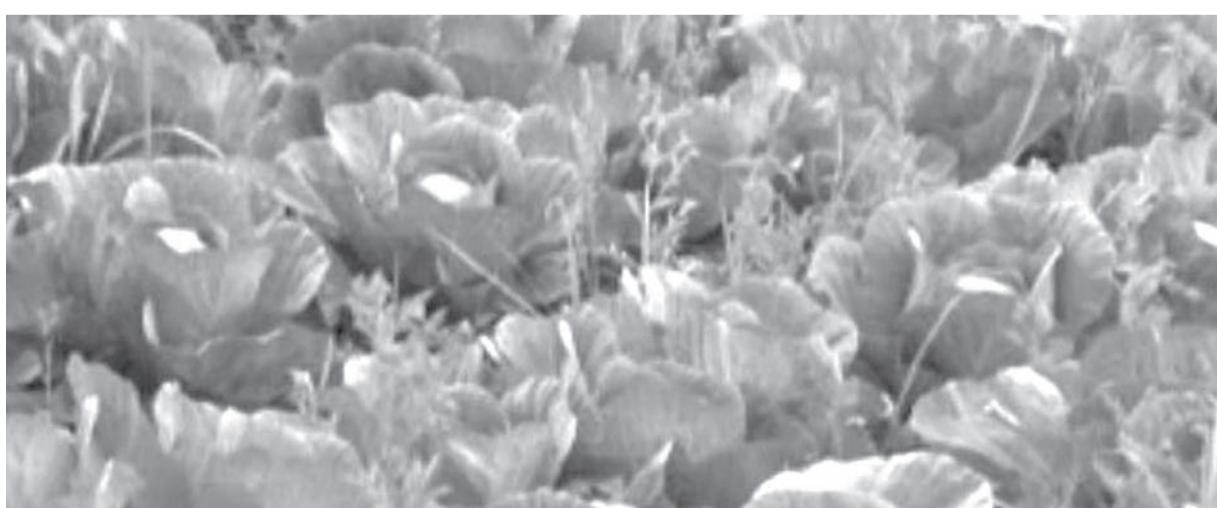
- Za dva do pet dinara po kilogramu, to je neispisativo. Preostalo je samo da u njivu nateramo tanjiraču i da sve uništimo. Kupus je spreman za seču, ali nemamo kome da ga prodamo – priča Miodrag.

Lane je situacija bila mnogo bolja, bilo je i otkupa, a ove godine povrtari su prepušteni sami sebi.

- U mom selu sigurno ima kupusa za 15 šlepera. Sve je kvalitetan kupus, ali nema ko da ga kupi i izveze – rekao je Stajić.

Uskoro bi trebala da počne i sadnja zimskog kupusa, ali se ne zna da li će je uopšte biti u kraju koji je oduvek bio poznat po proizvodnji kvalitetnog kupusa.

Izvor: RTV

Rod kvalitetnog kupusa biće "isekcan" tanjiračama

SA PRODAVCIMA, NA TEZGAMA I KRAJ DRUMOVA

INDIJA • TROPSKI DANI NA GRADSKOJ PIJACI

Trgovina na plus 36 stepeni

Mesto gde se jasno vidi kupovna (ne)moć stanovništva
- Dinje 40, lubenice 20, kukuruz 10, breskve od 60 do 80 dinara

Sreda, devet časova, a na gradskoj pijaci u Indiji ogromne gužve. Domaćice sa torbama užurbano kupuju neophodne namirnice za ručak, dok penzioneri opušteno časkaju u obližnjoj kafanici. Najgore je, čini se, pijaci koji se utrkuju ko će više prodati i zaraditi koji dinar više i ovog pijacićnog dana kada temperatura u termometru prelazi 36 podseok. Prava slika gradske vreve, najbolje se može uočiti na ovom mestu, gde se jasno vidi kupovna (ne)moć stanovništva. Prvo što nam je privuklo pažnju jeste tezga sa bostanom, koji je možda najtraženija roba ovih dana... Još ako su iz Donjih Petrovaca, onda promašaja nema, kažu trgovci i hvale se da tokom jedne pijace donesu i do pola tone bostana, a uvek se traži kilogram više.

Dejan i Svetlana Janošević godinama donose bostan upravo iz ovog sremskog sela, gde su nastavili porodičnu tradiciju uzgoja bostana poslednjih 15 godina.

Slavica Živković iz Novog Sada

- Tačno je da je naše selo najpoznatije po proizvodnji bostana i da su kod nas najslade lubenice. To nam potvrđuju naše mušterije koje redovno svake pijace dolaze i

pazare, a nekad i dva puta dnevno - kaže Dejan koji se proizvodnjom lubenica bavi godinama i dodaje da određenu količinu prodaju i na veliko.

Mušterije prezadovoljne ponudom

Milorad Miljković

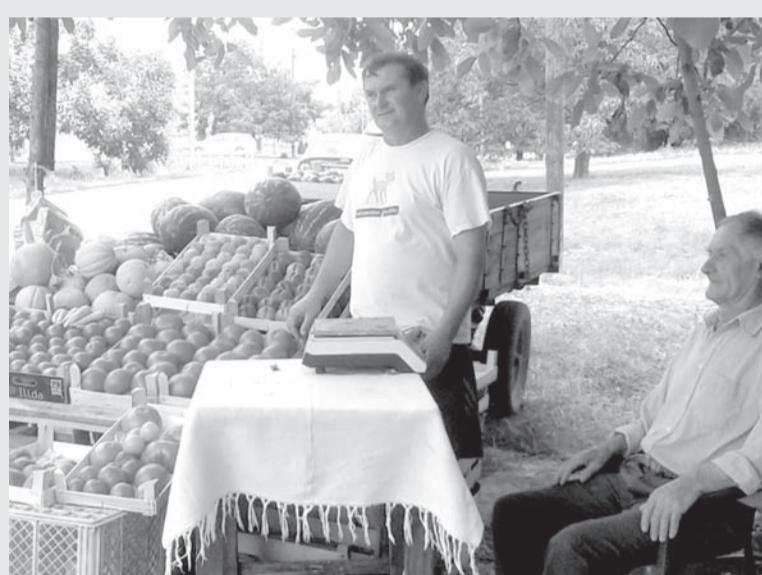
Trgovina kraj druma

Da li se može pristojno zaraditi i sa malih površina pod povčem? **Nikola Bogić** iz Divoša kaže da može jer lubenice i paradajz prodaje ispred svoje kuće, ne nosi ih na pijace i nema troškova za gorivo, pijačarinu i izgubljeni dan.

Kraj puta koji od Rohalj baza s Fruške gore vodi prema Mitrovici i Šidu, poredano je mnoštvo tezgi prepunih voća i povrća. Meštani Divoša prodaju poljoprivredne proizvode ispred svojih kuća, nema troškova odlaska na pijacu, a Nikola Bogić kaže da mu je ovakav način prodaje isplativ čak i po cenu da pola proda, a pola robe baci.

Lubenice su 20 dinara, paradajz je 60 dinara na kilogram, naviše 40 dinara, a dinje 40 dinara.

- Imam 50 ari lubenica. Lane je bilo više kiše pa su lubenice bile krupnije, a sada su sitnije. Ove godine sam ih izneo sam nešto ranije „u tunele“, a u aprilu je bilo i mraza pa su i ozble - priča nam Nikola. - Ovde mi najjeftinije da prodajem, nemam troškova, ne idem na pijacu. Tamo je mala cena, lubenice su naveliko po 10 i jeftinije od 10 dinara, što je neisplativo. Dok odnesem, platim pijačarinu i usputne troškove, ne isplati se. Pola neka prodam,

Nikola i Sava Bogić

pola neka bacim i bolje mi je nego da nosim na pijacu za 5 dinara.

Za prodaju je najviše angažovanata **Sava** koji je našao mesto u dobroj hladovini, sluša radio i čeka mušterije.

Kako Nikola kaže, od ove proizvodnje neće odustati jer je to sigur-

na para koju dobija kod kuće, a ako godina bude loša, onda zbog manjih površina na kojima gaji povrće, ni gubitak neće biti veliki. Osim bostana, Nikola ove godine ima i 60 ari paradajza i nuda se da će kraj druma proći i najveći deo roda paradajza.

Ž. N.

- Prodaja ide prilično dobro, pa nam se isplati da redovno dolazimo na indijski i staropazovački pijaci. Na jednu pijacu donesemo oko 200 kilograma dinja i 300 kilograma lubenica i sve se proda - kaže ovaj proizvođač bostana.

Kako dalje navodi, bostan uzgajaju na površini od 2,5 jutra, imaju sistem za navodnjavanje kap po kap, sa najsavremenijom tehnologijom ali nisu u potpunosti uspeli da ga zaštite od sunca.

- Bez obzira na to, rod bostana je veoma dobar - kaže on. - Pored lubenica u ponudi imamo i dinje, čija je cena 40 dinara za kilogram dok je cena lubenica 20 dinara i veoma je ukusna i kvalitetna.

Pored bostana, odlično ide i prodaja kukuruza, kojeg ima u velikim količinama.

- Kukuruz se odlično prodaje, s tim što je danas malo slabije nego inače. Cena kukuruza je 10 dinara, a do nedavno smo prodavali po ceni od 17,5 dinara - kaže **Slavica Živković** iz Novih Karlovaca i dodaje da je velika ponuda oborila cenu. - Za

četiri pijačna dana, koliko dolazimo, prodamo oko 1.000 komada. Inače suprug i ja se poljoprivredom bavimo 30 godina, a kukuruz uzgajamo poslednjih deset godina. S obzirom da nije bilo velikih kiša, možemo reći da je rod solidan a u velikoj meri je pomoglo blagovremeno tretiranje kukuruza.

Voćari iz Novog Slankamena na pijaci donose svoj najbolji proizvod, a to su breskve i šljive.

Milorad Miljković poljoprivrednik iz Novog Slankamena se 20 godina bavi uzgojem voća, koje uzgaja na površini od pet hektara, a na 11 hektara uzgaja kukuruz i pšenicu. Kako kaže ovogodišnji rod voća je uprosuši bio odličan, pa ga tako redovno donosi na gradsku pijacu dok preostale količine skladišti u hladnjaci „Slankamenka“.

- Sto se tiče cena, breskve se kreću od 60 do 80 dinara u zavisnosti od sorte, a prodaja ide dobro tvrdi on jer ima kvalitetan proizvod. Posla je ove godine bilo dosta, ali se isplatilo - kaže Milorad na kraju razgovora.

M. Balabanović

NOVI SAD • NA KVANTAŠKOJ PIJACI

Za hiljadarku pun gepek voća i povrća

Da li ste znali da kilogram paradajza na Kvantaškoj pijaci možete kupiti za samo še-snaest dinara? Iako su cene voća i povrća, kako kažu, na istorijskom minimumu, među tezgama nema većih gužvi. Nezadovoljni su i proizvođači i preprodavci, ali i kupci. Prvi, jer će, kako kažu, jedva izvući ulog, a drugi, jer ne mogu sebi da priušte osnovne namirnice ni po tako niskim cenama.

Dok jednom ne smrkne drugom ne svane, kaže narodna izreka. Velike vrućine dovele su do naglog sazrevanja voća i povrća, što je

Drastičan pad cena na kvantašu

Veće gužve, kažu, stvaraju se tek nakon osam sati uveče, kada su cene voća i povrća i do pet puta manje. Niske cene, objašnjavaju stručnjaci, uslovljene su odnosom ponude i potražnje. U Srbiji se, naime, proizvede preko 2,5 miliona tona povrća, što je duplo više nego što je potrebno, imajući u vidu broj stanovnika.

Međutim, cene će na tom nivou ostati, prema rečima prodavaca, još najviše dve, tri nedelje. Posle toga, sušni period mogao bi da okrene stvari u drugom smeru.

RTV

Idilična slika sremskog sela

Među prvima smo dobili gas, kablovsku televiziju i asfalt po ulicama. Ranijih godina bilo je više stanovnika i mnogo više su se proizvodili bostan, paradajz, kupus... Bilo je to doba renesanse poljoprivrede. Danas je sve manje mlađih, a u selu ima oko 30 momaka starijih od 30 godina koji nisu oženjeni, dok devojke, uglavnom odlaze iz sela

Selo Pavlovci, samo pet kilometara udaljeno od Rume, spadaju danas u retka mesta, koja pružaju idiličnu sliku sremskih sela, kako za život, tako i za posetiti. Bunar sa dermom i valovom iz kojeg se napaja svakodnevno preko sto krava na 70 hektara seoskog pašnjaka, uređena putna infrastruktura, plodne oranice, rodni voćnjaci, zadnjih godina sve više privlači ljudi iz velikih gradova. Zato ovo mesto nema praznih kuća, pomažu jedni drugima, drugim rečima Pavlovčani žive u bratskoj slozi.

Da selo ima perspektivu to nam potvrđuje i Vera Damjanović, šef mesne kancelarije u Pavlovcima, koja je u ovo mesto došla početkom 80-ih, godina. Kaže, poslali je iz Putinaca da zameni kolegu, ovde se zaljubila, uđala i do danas ostala.

- Među prvima smo dobili gas, kablovsku televiziju i asfalt po ulicama. Ranijih godina bilo je više stanovnika, mnogo više se proizvodio bostan, paradajz, kupus... Bilo je to doba renesanse poljoprivrede. Danas je sve manje mlađih. Imamo

Vera Damjanović

oko 30 momaka starijih od 30 godina koji nisu oženjeni, dok devojke, uglavnom odlaze iz sela - priča Vera, dok u prolazu pozdravlja doktoricu, koja svakodnevno dolazi u seosku ambulantu, koja se nalazi preko puta njene kancelarije.

Selo danas broji oko 400 stanovnika. U Osnovnoj školi "Jovan Jovanović - Zmaj", koja ima četiri razreda od 1- 4, ove godine na raspust je otišlo sedam učenika. U sledećoj školskoj godini, u klupama biće ih dva manje u odnosu na ovu godinu.

- Nekada je u školi bilo 70 đaka, ali i ovo selo, kao i većina sremskih doživelo je stradanje u Drugom svetskom ratu. Selo su ustaše zapalile, ostalo je samo deset kuća. U Pavlovcima tada ostale su samo udovice, nije bilo generacija... Tek ratnih 90-tih, izbeglice su povećale priraštaj. Svi koji su tada ovde izbegli, sredili su kuće i danas ostali ovde da žive - objašnjava naša savoznica.

Posle 70 godina dugog čekanja, Pavlovački su izgradili seosku crkvu. Gradnja je počela 2007. godine i uz pomoć donatora, meštana, završena 2014. godine, kada su se prvi put i oglasila crkvena zvona.

- Ustaše su tokom Drugog svetskog rata zapalile selo, a tada je zapaljena i crkva. Mi smo na temeljima stare uspeli da napravimo novu crkvu. Do sada je u njoj bilo oko 30 krštenja. Radova ima još, treba da se uradi ikonostas, oslikaju ikone, ali polako i to cemo završiti - kaže Vasa Todorić, predsednik crkvenog odbora u Pavlovcima, mestu koje je potpuno pravoslavno.

I u ovom mestu kao i većini seoskih naselja, preovladava ratarška i povrtarska proizvodnja. Većina meštana koja je ostala bez posla, vratila se na svoja imanja, obrađuju zemlju, a bave se istočarskom proizvodnjom.

Ispaša na 70 hektara pašnjaka

Centar sela

Idilična slika sremskog sela

- Dolaze nam ljudi sa dosta parafa. Kupuju kuće stare, prave farme tako da već imamo u selu jednu veliku farmu koza. Pored jezera kuće prave i mnoge poznate ličnosti - kaže Vera.

S. K. - E. S. P.

O crkvi

Prvi zapis o prvoj pavlovačkoj crkvi potiče i 1701. godine. U njoj je služio jedan sveštenik i obučavao dečake iz sela. U Sremu je tada bilo 104 srpske pravoslavne crkve, najviše ih je bilo od brvana i pletera, bile su pokrivene trskom i šindrom, kao i ova u Pavlovcima.

Već 1726. godine, na Saboru, zaključeno je da se u svakoj parohiji podigne crkva, "ali ne teskobna i niska", već što "širše možno". Tako je i bilo. Lepu crkvu od cigle i kamena podigli su i Pavlovčani 1797. godine, u gotskom stilu. Hram je posvećen prenosu moštiju Sv. oca Nikolaja.

Fašisti su 1944. godine minirali i porušili crkvu, uništili ikonostase i ikone.

Pavlovci posle sedam decenija dobili crkvu

Bez kafane

Čuvena kafana "Kod Bućova" koja je u ovom selu postojala preko sto godina, zatvorena je polovinom 90-ih pa danas u selu nema ni jednog ugostiteljskog objekta. Kafanu koju je

držala baba Lepa, nije imao koga je nasledi, pa ovih dana kuću sređuju novi vlasnici, ali za stambeni prostor. Po koje hladno pivo, meštani popiju ispred prodavnice.

Zgrada u kojoj je nekada bila kafana

APATIN
O IZDAVANJU DRŽAVNOG
POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Svima isti uslovi

U javnoj raspravi o Zakonu o poljoprivrednom zemljištu moći će da učestvuju svi zainteresovani – Poljoprivredna udruženja predlažu da se državno zemljište izdaje u dva kruga

Ministarka poljoprivrede i zaštite životne sredine Snežana Bogosavljević Bošković izjavila je da su uslovi izdavanja državnog poljoprivrednog zemljišta isti za sve, za sva pravna i fizička lica i da nema govora o prodaji poljoprivrednog zemljišta strancima.

Ona je, kako je saopštilo Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine, tokom razgovora sa predsednikom opštine Apatin i predstavnicima poljoprivrednih udruženja, preduzeća i poljoprivrednih proizvođača iz tog grada, kazala da se pri izradi radne verzije Zakona o državnom poljoprivrednom zemljištu, Ministarstvo konsultuje sa poljoprivrednim udruženjima na terenu i da se ništa ne radi mimo interesa srpskog poljoprivrednika.

Ministarka je dodala da će biti održana javna rasprava Zakona o poljoprivrednom zemljištu gde će svi zainteresovani moći da učestvuju.

Prema rečima Bogosavljević Bošković sastanak u Apatinu bio je vrlo otvoren i konstruktivan i predstavnici poljoprivrednih udruženja izneli su svoje predloge i rešenja koja će se razmotriti.

- Njihov predlog je da se državno

Ministarka Snežana Bogosavljević Bošković

poljoprivredno zemljište izdaje u dva kruga. Sve ideje temeljno ćemo razmotriti. Sve što je u skladu sa Zakonom i ne ruši zakonska rešenja ne ma razloga da i ne bude usvojeno. Razgovarali smo i o Pravilniku kojim se proglašava lovostaj na pojedine vrste životinja. Radi se konkretno o grlicama. Razgovarali smo o tome kako je došlo do nesporazuma i o mogućem rešenju - kazala je ona.

U saopštenu se dodaje da je ministar Bogosavljević Bošković Nakon radnog sastanka u opštini, obišla je i Fabriku vode u Apatinu.

S. P.

Sa sastanka u Apatinu

BEOGRAD • ZA PET MESECI OVE GODINE

Suficit agrara upola veći

Vrednost izvoza hrane iz Srbije od januara do kraja maja bila je veća od milijardu evra, a u eksportu su dominirali žitarice i proizvodi od žitarica, voće i povrće - Za pet meseci 2015. godine u Srbiju je uvezeno poljoprivredno-prehrambenih proizvoda za 543 miliona evra

Srbijski je za pet meseci ove godine ostvarila suficit u razmeni poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda sa svetom od 483 miliona evra, što je 49 odsto više nego u istom lanjskom periodu, izjavila je Tanjugu ministarka poljoprivrede i zaštite životne sredine Snežana Bogosavljević Bošković.

Vrednost izvoza hrane iz Srbije od januara do kraja maja bila je veća od milijardu evra, a u eksportu su dominirali žitarice i proizvodi od žitarica, voće i povrće, navela je ministarka.

Ona je dodala da je i kod izvoza zabeleženo povećanje od 21 odsto.

- Ovi izvozni rezultati još jednom potvrđuju da je poljoprivreda izuzetno važna za privredu Srbije i ekonomski rast i razvoj - da poljoprivreda ima svoje mesto i šansu i da se u narednom periodu treba maksimalno angažovati da se pomogne proizvođačima, posebno malim - naglasila je Bogosavljević Bošković. - Analizom je ustanovaljeno da je u ovom periodu povećan

U izvozu dominirale žitarice

BEOGRAD • POTPREDSEDNIK HOLDINGA DELTA DEJAN JEREMIĆ:

Možemo da imamo tri puta više pšenice

- Mnogo puta smo ponavljali da je srpski agrar velika šansa, ali nismo daleko odmakli od ponavljanja - rekao je potpredsednik Delta holdinga za operativne poslove i dodao da je iznenađen koliko se u medijima malo prostora daje uspesima poljoprivrede

Potpredsednik holdinga Delta, Dejan Jeremić ocenio je da bi Srbija, uz primenu savremenih agrotehničkih mera, mogla na istim površinama da proizvede tri i po puta više pšenice nego sada.

- Pre nekoliko dana primetio sam vest u kojoj se kaže da Srbija ima milion tona tržnog viška pšenice. Da li je to dobra vest? Dobra je, ali nedovoljno dobra. Prava vest bi bila da sa 550.000 hektara pod pšenicom ima 3,5 miliona tona tržnog viška - rekao je Jeremić novinarima.

Kako je istakao, Srbija po prosečnom prinosu pšenice koji je na zasejanih 550.000 tona manji od četiri tone po hektara, "spada u red slabijih proizvođača pšenice na evropskom kontinentu".

Ove godine u Srbiji se očekuje se rod od oko 2,3 miliona tona pšenice, a domaće potrebe su oko 1,3 miliona tona.

- Mnogo puta smo ponavljali da je srpski agrar velika šansa, ali nismo daleko odmakli od ponavljanja - rekao je potpredsednik Delta holdinga za operativne poslove i dodao da je iznenađen koliko se u medijima malo prostora daje uspesima poljoprivrede.

Jeremić je istakao da primer Delta agrara, kompanije Delta holdinga, pokazuje da se u Srbiji, uz primenu najmodernijih agrotehničkih mera, mogu postići visoki prinosi pšenice koji su na nivou najboljih evropskih proizvođača.

- Pre par dana je završena žetva pšenice i ječma na poljima Delta agrara, i zahvaljujući primenjenim najmodernijim agrotehničkim mera, postigli smo rezultate koji su za Srbiju na maksimum biološkog potencijala pšenice - rekao je Jeremić.

On je precizirao da je Delta agrar na 2.700 hektara pod pšenicom imao prosečan prinos od 8,15 tona po hektaru, a na dva imanja i devet tona.

Dejan Jeremić

- To je rezultat po kojem se Delta agrar svrstava u red najboljih evropskih proizvođača pšenice - ocenio je potpredsednik Delta holdinga.

On je naveo da je Delta agrar ove godine postigao i "gotovo neverovatan prinos ječma - od preko osam tona u proseku na zasejanih 700 hektara".

Predstavljajući rezultate Delta agrara u prvoj polovini ove godine, Jeremić je rekao da je ta grupa Delta holdinga ostvarila izvoz od skoro 39,5 miliona evra i da je to dva i po puta više nego u istom periodu prešle godine.

- Taj rast je ostvaren najviše zahvaljujući izvozu žitarica, koji je bio skoro tri puta veći nego u prvoj polovini prešle godine i dostigao vrednost od 27,3 miliona evra - kazao je on.

U ukupnom izvozu Delta agrar grupe od 39,5 miliona evra, ideo od 33,5 miliona evra činila je poljoprivreda proizvodnja, a šest miliona evra bio je izvoz hrane.

- Planiramo do kraja 2015. izvoz poljoprivrednih proizvoda veći od 80 miliona evra - rekao je Jeremić.

S. P.

Delta agrar je imao prosečan prinos pšenice od 8,15 tona po hektaru

izvoz ka EU za 20 odsto, ka zemljama CEFTA za 14 odsto, i ka ostalim zemljama za oko 39 odsto.

Crna je Srbijske je najviše plasirana u zemlje EU (52 odsto), CEFTA (30 odsto) i ostale zemlje (18 odsto), rekla je Bogosavljević Bošković.

U ovom periodu izvezeno je voća i povrće za 217 miliona evra, dok je vrednost uvoza bila 120 miliona evra, što znači da smo i tu zabeležili suficit od 100 miliona evra, precizirala je Bogosavljević Bošković.

Za pet meseci 2015. godine u Srbiju je uvezeno poljoprivredno-prehrambenih proizvoda za 543 miliona evra, što je povećanje od četiri odsto u odnosu na isti period prethodne godine, rekla je Bogosavljević Bošković.

Hranu smo najviše uvozili iz EU (66 odsto), CEFTA (11 odsto) i ostale zemalje (25 odsto), pri čemu se uvoz iz ostalih zemalja pre svega bazira na uvozu kafe, čaja i začina, navela je Bogosavljević Bošković.

Pozitivan spoljnotrgovinski bilans

bezeli se i kod mleka i mlečnih proizvoda, gde zabeležili suficit - više smo izvezili nego uvozili, naglasila je ministarka, dodajući da je suficit bio manji nego lani.

Ona je objasnila da je tržište CETA bilo značajno za naš izvoz mleka i mlečnih proizvoda prešle godine, ali da su sada viškovi iz EU zauzeli mesto na tom tržištu što je smanjilo prostor za našu robu.

Kada je reč o zaštitnim merama za uvoz mleka i mlečnih proizvoda, Bogosavljević Bošković je rekla da njihove efekte tek treba sagledati u narednom periodu, ali da su oni već primetni i pozitivni kod maslaca i pojedinih tarifnih linija sira.

Takođe, i za pojedine vrste voća i povrće (jabuke, višnje, jagode, paprike, paradajz, krastavac...) i posle isteka tranzicionog perioda, odnosno 2014. godine, zadržane su određene zaštitne mere, bilo konstantne, bilo sezonске, napomenula je Bogosavljević Bošković.

S. P.

ŠAŠINCI • ODRŽANA 26. „BOSTANIJADA“

Šašinci čuvaju sremačke običaje

UŠašincima je u subotu održana tradicionalna, 26. po redu, „Bostanijada“. Pobednik ovogodišnje „Bostanijade“ je **Vladimir Dobromirov**, Novosadnin koji se u Šajkašu bavi poljoprivredom. On je na „Bostanijadu“ doneo lubenicu tešku 21.285 grama. Drugo mesto je zauzela Ivanka Filipović sa lubenicom od 20.210 grama, treće Uroš Vasić koji je imao lubenicu od 19.015 grama.

Na „Bostanijadi“ su održana i takmičenja u brzom jedenju lubenica, pucanju bićem, pravljenju fenijskog od budneva i kuvanju bećar paprikaša. Birani su i najlepša koliba, najglasnija klepetuša i najbolji starinski kolači, a održana je i parađa zaprega. Takmičarske programe pratile su i etno postavke udruženja žena.

Ovogodišnju „Bostanijadu“ je otvorio **Miroslav Jokić**, načelnik Gradske uprave za opšte i zajedničke poslove, a prisutne su pozdravili bivši premijer Republike Srpske i načelnik Opštine Krupa na Uni **Gojkko Kličković** i predsednik Saveta MZ Šašinci **Nikola Milić**.

Tradicija duga 26 godina

Po rečima predsednika MZ Nikolе Milića, negovanje tradicije duge 26 godina kao jedan od ciljeva ima

Ranku Popoviću nagrada za najlepšeg pastuva

želju da podstakne mlade naraštaje da nadstave proizvodnju bostana, posao kojim kojim su se bavili njihovi roditelji i dedovi.

- Nekada su Šašinci bili najveći proizvođač bostana u bivšoj Jugoslaviji, lubenica je bilo toliko da nisu sve stati na ulicu. Prodavale su se širom bivše Jugoslavije, a od ku-

paca koji bi zakrčili naše sokake nije se moglo proći. Danas je sve drugačije. One države više nema, besparica vlada, pa je i prodaja opala. Ovom manifestacijom mi želimo da oživimo stari duh i da pokazemo da bostan nije izšao iz mode – kaže Milić.- Takođe, izborom najlepšeg fijakera i zaprega mi smo želeli da skrenemo pažnju i na sremačku ljubav prema konjima. Šašinci imaju svoj konjički klub „Padok“ kojim se svi ponosimo i koji, baš kao i ljubav prema bostanu najbolje svedoči našu posvećenost oranicama na kojima su radili i odrastali naši roditelji i dedovi. Kada tome dodamo podatak da se o našim selima sve više priča, a sve manje radi na njihovom oživljavanju, „Bostanijada“ sa svojom tradicijom dobija poseban značaj koji prelazi okvire Šašinaca.

Reč pobednika

Pobednik „Bostanijade“ Vladimir Dobromirov redovno dolazi na „Bostanijadu“ zato što mu je majka iz Šašinaca.

Svake godine bostan proizvodi na najmanje tri jutra, a ove godine ima šest jutara bostana.

- Godina je dosta dobra za bostan, na početku je bilo malo problema, ali se sve popravilo sa dosta sunca i bostan će biti dobar – priča nam Vladimir i objašnjava kako postiže dobre prinose:

- Recept za teške lubenice je kalemnjene na tirkvu i dosta dubriva. Takoi rdim i ceo rod je prosečno težak 17-18 kilograma.

Vladimir kaže da su se proizvodnjom bostana bavili i njegov otac i deta. Što se isplativosti tiče, tu već nastaje problem. Bostan prodaje na pijacama u Novom Sadu i na kvantašu, ali je cena nestabilna.

- Sve zavisi samo od nedelje dana, ali je sve jto kocka koju prihvatom. Ako bostan stigne nedelja dana ranije, imaš zaradu, ako ne stigne, nema zarade. Tako je svake sezone – priča Vladimir.

Najlepšu kolibu su napravili Uroš Maksimović (15) i Srđan Savić (14) iz ekipe „Čvarkov i baba“.

Kako kažu, pravili su je nekoliko sati i nije im bilo teško. Pravili smo

Manifestacija kraj spomenika bostanu

Otvaranje manifestacije

Nikola Radočić prvi podigao ruku i označio da je najbrže pojeo parče lubenice

je nekoliko sati, a od materijala su koristili slamu, grede, ceradu, kukuruz.. Ukrasena je suncokretom, lukom i klepetušom, a unutra su stavili krevete, stolice i stolić kako bi dotoreli svaki kutak prijatne hladovine u kolibi.

Kolibu su pravili i drugi mališani: **Miloš Radočić, Nemanja Opačić, Vojislav Jovičić i David Mišković**, ali nisu stigli do prve nagrade. Priznaju da nisu imali baš dovoljno materijala, pa su nešto i pozajmili. Kako ističu, najvažnije je da se tokom izgradnje svoje kolibe nisu posvađali.

Rezultati

Najteža lubenica: 1. Vladimir Dobromirov (21.285 grama); 2. Ivanka Filipović (20.210 grama), 3. Uroš Vasić (19.015). Najteža dinja: Goran Malenović (8.200 grama).

Najlepši starinski kolač: 1. **Sandra Milić** iz Šašinaca 2. **Dragana Semjanov** iz Laćarka, 3. **Tatjana Ajeti**, iz Udruženja žena „Gorske ruže“ Rakovac.

Najlepša koliba: Čvarkov i baba (Uroš Maksimović i Srđan Savić); U kuvanju bećar paprikaša pobedila ekipa „Ljuta paprika“ (Vladimir

Pobednik u brzom jedenju lubenica

Merenje bostana

Uroš i Srđan kraj najlepše kolibe

Porodica Dobromirov je bila najbolja i u kuhanju bećar paprikaša

Nagrada za najlepši fenjer

Najlepši suvozač Lena Teodosić iz Laćarka

Vladi Radovanoviću nagrada za najlepšu kobilu

Pobednički fijaker Saše Petrovića iz Stejanovaca

Najlepši vozač zaprege Natalija Vlaović

Nagrada Draganu Živkoviću za pobjedu u pucanju bićem

Najjači zvuk klepetuš Ivane Nikolić

Fenjeri dečijih ruku delo

INĐIJA • DEJAN ĆUKALOVIĆ, PREDSEDNIK UDRUŽENJA PČELARA „ROJ“

Pripreme za zimsku pčelu

Trebalo bi da se ostavi određena količina meda pčelama, a reč je o proseku oko 15 kilograma, ako ga u prirodi ne bude dovoljno da mogu pčele da ga konzumiraju da bi došlo do povećanja broja zimskih pčela - Bagrem imao najbolje prinose na teritoriji čitave zemlje, tako da je prosek po zajednici prešao 30 kilograma, lipa je bila slabija od proseka, 10 do 12 kilograma po zajednici, dok je suncokretov med bio solidan

Ovogodišnji prinosi meda na teritoriji Srema su više nego zadovoljavajući, jer je godina u odnosu na prethodnu - koju su obeležile poplave i velike padavine - veoma dobra. Kako ističu inđijski pčelari, kada je reč o aktuelnoj situaciji, ove godine je suncokret posajan nešto ranije na teritoriji cele Srbije, pa je tako med pristigao pre vremena.

- Suncokret je prosečno medio u zavisnosti od regionala, jer je neko privijao 20 a neko 30 kilograma meda. Nije to najbolji prinos, ali možemo reći da smo zadovoljni - počinje priču **Dejan Ćukalović**, predsednik Udrženja pčelara „Roj“ iz Indije i dodaje da je ipak bagrem doneo najbolje prinose, iznad proseka.

Suncokretov med pristigao pre vremena

- Ono što je važno da pčelari sađa urade jeste da što hitnije počnu sa tretiranjem pčelinjaka, jer svako čekanje može da napravi ozbiljne

štete pčelinjoj zajednici - ističe on i kaže da može da se desi da uđu u zimski period sa slabim košnicama.

- Važno ih je sada isprazniti i napraviti im prostora, odnosno matici jer je verovatno do sada bila blokirana. Kada imate 17 ili 18 kilograma unosa, to je otprilike 12 do 15 kilograma meda - kaže ovaj pčelar i napominje da se sezona polako privodi kraju i da maksimalno cedene meda nije preporučljivo:

- Trebalо bi da se ostavi određena količina meda pčelama, a reč je o proseku oko 15 kilograma, ako ga u prirodi ne bude dovoljno da mogu pčele da ga konzumiraju da bi došlo do povećanja broja zimskih pčela.

Kako kaže Dejan, ukoliko se pčelari nalaze u reonu u kojem ima puno polenovog praha, osnovno što treba uraditi je blaga prihrana.

Visoke temperature nisu nepovoljno uticale na pčelinju zajednicu, pogotovo na one pčelinjake koji su se nalazili u blizini šuma i Podunavlja, jer pčele mogu lako da dođu do medljikovca. On podseća da je najvažnije izvršiti blagovremenu zaštitu pčelinjih zajednica, jer je ovo period kada dolazi do smanjenja broja pčela a povećanja i invazije varoe.

- Onog momenta kada vam se pojave pčele bez krila, to je već alarmantna situacija i tada pod hitno treba oslobođiti pčelinjak od viška meda - tvrdi ovaj dugogodišnji pčelar iz Indije.

Kako dalje navodi, ove godine je bagrem imao najbolje prinose na

teritoriji čitave zemlje, tako da je prosek po zajednici prešao 30 kilograma. Što se tiče lipa, bila je slabija od proseka, 10 do 12 kilograma po zajednici, dok je suncokretov med bio solidan.

Pored meda, koji je natraženiji, Dejan prodaje i ostale pčelinje proizvode poput propolisa i mleča.

Generalno, ovu sezonu ocenjuje kao dobru, jer je prethodna 2014. bila prema njegovim rečima katastrofalna. Bagrem je dao maksimal-

ne prinose i podigao prosek, ističe on. Kada je reč o ceni meda, livadski i suncokretov se kreću oko 600 dinara, lipov je 700 dinara, a bagremov 800 dinara. Bagremov med je najtraženiji zbog kvaliteta, pogotovo u Nemačkoj koja je jedna od najvećih otkupljivača meda. Med iz Srbije lako pronađe put do njihovog tržista, po znatno višim cenama kaže na kraju pčelar iz Indije.

M. Balabanović

Dejan Ćukalović

AKTUELNOSTI

NOVI SAD • NOVOSTI IZ „VODA VOJVODINE“

Milijardu dinara za čišćenje kanala

Radovi planirani prema prioritetima definisanim sa lokalnim samoupravama, a na području Srema biće uloženo oko 115 miliona dinara

Tokom avgusta trebalo bi da se privedu kraju radovi na uređenju i čišćenju kanalske mreže započeti kroz prošlogodišnji program sufinansiranja lokalnih samouprava i pokrajine, saopšteno je iz Javnog vodoprivrednog preduzeća "Vode Vojvodine".

Kako se dodaje, ugovori za te radove vredni milijardu dinara sklopljeni su krajem prošle godine.

Novi ciklus radova kroz sufinansiranje, gde pokrajina obezbeđuje 60, a opštine i gradovi na području pokrajine 40 procenata, počinje uskoro, odnosno po okončanju tenderskih procedura koje su u toku.

Na konkurs Pokrajinskog sekretarijata za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo prijavilo se čak 40 vojvodanskih opština.

U ove radove koji će poboljšati funkcionalnost sistema za odvodnjavanje i sprečiti zadržavanje vode na poljoprivrednom zemljištu, biće uloženo nešto više od milijardu dinara.

U avgustu završetak radova na uređenju kanalske mreže

"Radovi su planirani prema prioritetima koje su zajedno definisali lokalne samouprave i JVP Vode Vojvodine. Najviše novca blizu 500 miliona koštaće radovi na kanalskoj

S. P.

IZ SVETA

NJUJORK • NA ROBNOJ BERZI

Šećer na minimumu

Cena pada u očekivanju povećanja proizvodnje

Unjujorku je cena sirovog šećera pala na najniži nivo za šest godina u očekivanju povećanja proizvodnje šećera u Brazilu, objavio je Bloomberg.

Na njujorškoj robnoj berzi ICE oktobarski fjučersi za šećer pojefinili su danas 3,8 odsto, na 11,51 cent za funtu (0,45 kg).

Ranije tokom trgovanja cena se spuštalа na 11,48 centa za funtu, što je najniže od 14. januara 2009. godine.

Za 12 meseci do 17. jula, cene šećera su pale 29 odsto.

U narednih sedam do 10 dana u

Brazilu se ne očekuju kiše, tako da će se sakupljanje roda šećerne trske nastaviti, ukazuju stručnjaci.

Istovremeno, kafa sorte arabika za isporuke u septembru pojeftinila je u pondeljak na tržištu 0,4 odsto, na 1,28 dolara za funtu.

Cena septembarskog ugovora za isporuku kakao bobica smanjena je 0,1 odsto, na 3.343 dolara za tonu, dok je pamuk za isporuke u decembru pojeftinio 0,4 odsto, na 64,69 centa za funtu.

Septembarski fjučersi za sok od pomorandže pojefinili su 0,7 odsto, na 1,19 dolara za funtu.

S. P.

BUDIMPEŠTA • U SEKTORU STOČARSTVA

Mađarska povećala ulaganja

Sve veća ulaganja u stočarstvo

Rezultati u većini sektora stočarstva u Mađarskoj znatno su poboljšani u prošloj godini, uz rast ukupnih investicija od 20 odsto, pokazuje zvanična statistika.

Ukupna proizvodnja stoke za klanje u prošloj godini porasla je 6,6 odsto, uz najveći rast uzgoja svinja, od 7,5 odsto, dok je proizvodnja živine povećana 7,0 odsto, a goveda

1,0 odsto, prenosi francuska agencija Ibifrans.

Sektor goveda činio je 10 odsto ukupne proizvodnje stoke, u vrednosti od 244 milijarde forinti (765 miliona evra), dok je sektor živine učestvovao u ukupnom uzgoju sa 12,7 odsto, sektor svinja sa nešto više od 9,0 odsto.

S. P.

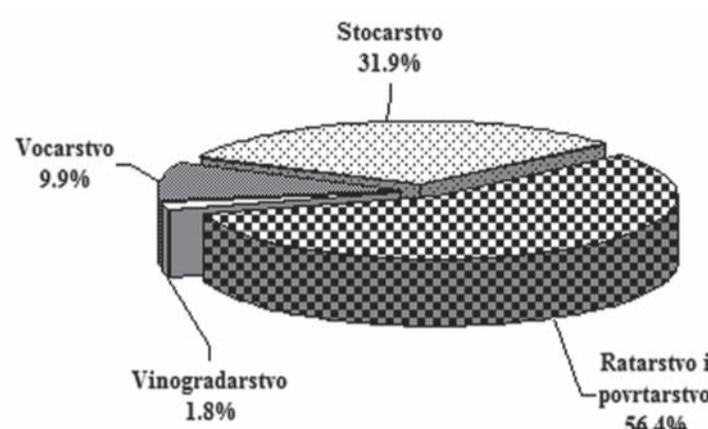
Značajan proizvodjač na Balkanu

Zvanična statistika ne evidentira broj proizvođača grožđa u Srbiji. Analitičari procenjuju da preko 120.000 porodičnih gazdinstava (od ukupnog broja 736.000) raspolaže vinogradima sa prosečnim površinama od oko 0,5 hektara. Najveći broj proizvođača raspolaže vinogradima površine između 0,1-0,3 hektara i sa proizvodnjom koja ima sve karakteristike naturalne potrošnje. Sledi manji broj proizvođača sa površinama vinograda između jedan do tri hektara, dok izuzetno mali broj proizvođača raspolaže vinogradima, sa savremenim zasadima na površini između tri i osam hektara

Piše: Branislav Gulan,
član Odbora za selo SANU

Srbija je jedan od značajnijih proizvođača i potrošača grožđa i vina u regionu zapadnog Balkana i pored toga što vinogradarska proizvodnja ima godišnje skromno učešće od samo 2,3 odsto u ukupnoj vrednosti ostvarene poljoprivredne proizvodnje. U 2011. godini ukupna vrednost vinogradarske proizvodnje u Srbiji je iznosila 588 miliona dolara. Najmanja količina i vrednost u poslednjoj deceniji grožđa i proizvedenog vina u Srbiji bila je u 2014. godini. Jer, godina je bila loša za ovu prizvodnju. U periodu između 2000. i 2011. godine ukupne površine pod zasadima vinove loze (bez Kosova i Metohije) značajno su smanjene. Prosečno ostvareni prinosi grožđa su veoma niski i u periodu između 2000 - 2011. godine variraju između 0,71 i 1,54 kilograma po čokotu. Prosečna proizvodnja vina u Srbiji tokom perioda 2000.-2011. godine iznosila je oko 1,7 miliona hl, a godišnje osciliranje proizvodnje je posledica, smanjene proizvodnje grožđa i uticaja klimatskih faktora. U spoljnotrgovinskoj razmeni u periodu između 2000. i 2011. godine, vino ostvaruje stalni deficit koji varira između 455.000 i

Struktura poljoprivredne proizvodnje u 2011. godini izračunata na osnovu ostvarene bruto vrednosti poljoprivredne proizvodnje (procena)

Izvor: RZS, procena

208.000 hektolitara, odnosno, 3,9 do 26,3 miliona dolara. Deficit je posledica nedovoljne proizvodnje vina (posebno crvenih visokokvalitetnih tipova vina) i rastućeg trenda u potrošnji vina.

Površine pod zasadima vinove loze

U periodu između 2000. i 2011. godine ukupne površine pod zasadima vinove loze (bez Kosova i Metohije) smanjene su sa 70.634 hektara na oko 30.000 hektara. Procenjuje se da se oko 83 odsto površina pod višegodišnjim zasadima vinove loze nalaze u centralnoj Srbiji, a samo 17 odsto u Vojvodini. Porodična gazdinstva, sa oko 91 odsto dominiraju u ukupnim površinama, dok površine u vlasništvu poljoprivrednih preduzeća (vinarija, koje su u međuvremenu privatizovane) raspolažu sa oko devet odsto ukupnih površina pod zasadima vinove loze.

Tokom osamdesetih godina XX veka na površini od oko 120.000 hektara bilo je definisano osam regiona (pretežno pored triju reka: Zapadne, Južne i Velike Morave, kao i pored reke Save i Dunava), sa 18 pod regiona i 51 vinogradarskim područjem, pogodnim za proizvodnju vinove loze u Srbiji. U mađuvremenu, Ministarstvo za poljoprivredu Srbije, pripremilo je i program za izradu katastra višegodišnjih zasađa vinove loze i on se sad sprovodi u život. Doduše ide mnogo sporije, nego lišto je to bilo u vreme krećenja vinograda.

U svakom vinogradarskom području, vinograđi su podeđeni prema kvalitativnim grupama vina, koje obezbeđuju postojeći sortiment na: visoko kvalitetna vina-vrhunska vina (kontrolisanog porekla i garantovanog kvaliteta), kvalitetna vina (kontrolisanog porekla kvaliteta) i stona vinska varijetete (za bela i crvena vina), što neće biti prikazano u katastru koji je u izradi.

Proizvodna struktura

U proizvodnoj strukturi oko 90 odsto površina je pod zasadima vinove loze sa kalemovima na američkoj podlozi, sledi osam odsto na domaćim podlogama i dva odsto su hibridi.

Zvanična statistika ne evidentira broj proizvođača grožđa u Srbiji. Analitičari procenjuju da preko 120.000 porodičnih gazdinstava (od ukupnog broja 736.000) raspolaže vinogradima sa prosečnim površinama od oko 0,5 hektara. Najveći broj proizvođača raspolaže vinogradima površine između 0,1-0,3 hektara i sa proizvodnjom koja ima sve karakteristike naturalne potrošnje. Sledi manji broj proizvođača sa površinama vinograda između jedan do tri hektara, dok izuzetno mali broj proizvođača raspolaže vinogradima, sa savremenim zasadima na površini između tri i osam hektara.

Drugu grupu proizvođača grožđa predstavljaju manja poljoprivredna preduzeća i zadružno organizovani proizvođači, sa vinogradima površine do 30 hektara, zatim, poljoprivredna preduzeća srednje veličine,

Prosečno ostvareni prinosi grožđa variraju između 0,71 i 1,54 kilograma po čokotu

Vinograđi traže i savremene sisteme za navodnjavanje

sa vinogradima površine između 30-100 hektara i veća preduzeća, preradivači grožđa, vinarije, sa zasadima vinove loze na površini većoj od 100 hektara (najveća površina pod zasadima vinove loze iznosi 1.700 hektara i u vlasništvu je vinarije u Vršcu).

Prinos grožđa

Prosečno ostvareni prinosi grožđa su veoma niski i u periodu između 2000-2014. godine variraju između 0,71 i 1,54 kilograma po čokotu. To je posledica malih, usitnjениh površina vinograda, spora obnova amortizovanih zasađa sa zastarem asortimanom sorata vinove loze, nizak nivo agro-tehničkih mera koje se primenjuju, zajedno sa odsustvom savremenih sistema za navodnjavanje, zaštite, dubrenja i odsustvom protivgradne odbrane u većem broju vinogradarskih područja.

Prosečni prinosi grožđa su mnogo veći u Vojvodini (1,14 do 1,75 kilograma po čokotu) u poređenju sa prinosima u centralnoj Srbiji (0,34 do 1,15 kilograma po čokotu).

Proizvodnja vina

Najčešće sorte grožđa koje se proizvode za industrijsku preradu, odnosno upotrebljavaju u proizvodnji vina su:

- Visoko-kvalitetna crvena vina: Kaberne sovinjon, Burgundac crni, Merlo, Vranac (autohtona sorta);

- Kvalitetna crvena vina: Game crni, Prokupac (autohtona sorta), Frankofka, Portugizac crni, Skadar ka crna, Srpski rubin, varijetetu;

- Visoko-kvalitetna bela vina: Sovinjon, Šardone, Semijon, Burgundac beli, Muskat žuti, Muskat ottonel, Rajnski rizling, Italijanski rizling, Silvanac sivi, Bagrina, Tamjanika, varijeteti;

- Kvalitetna bela vina: Smederevska, Rkacitelji, Buvije, Neoplanta, Sirmijum;

- Stona vina: Župljanka, Slanakamenka, Bela sasla, Crvena sasla, Kreaca, Ružica crvena;

Zvanična statistika ne evidentira stona i vinske sorte zasebno, a procene ukazuju da se oko 90 odsto proizvodnje grožđa preradi u vino ili druga alkoholna pića. Istovremeno, procenjuje se da površine pod višegodišnjim zasadima vinove loze, koje se koriste za stone varijete vina opadaju, dok površine vinove loze za kvalitetna i visoko-kvalitetna vina, kao i površine stonih sorata grožđa, imaju tendenciju rasta.

Prosečna proizvodnja vina u Srbiji, tokom perioda 2000 -2011. godine, iznosila je 1,70 miliona hektolitara, a godišnje variranje proizvodnje je posledica smanjene proizvodnje grožđa i uticaja klimatskih faktora. Dominantno učešće u ukupnoj proizvodnji vina imaju registrovani podrumi na porodičnim gazdinstvima, i pored toga što njihovo učešće značajno oscilira u rasponu od 62 do 88 odsto, posmatrano po godinama.

Količina grožđa za industrijsku preradu i proizvodnju vina u poljoprivrednim preduzećima, vinarijama i zadružama je preplovljena u periodu od kraja devedesetih godina do danas, kao posledica amortizovanih i devastiranih vinograda i gubitka poverenja i sigurnosti proizvođača na porodičnim gazdinstvima, zbog niskih otkupnih cena i velikih dugih rokova u isplati prodatog grožđa.

Stona vina imaju učešće sa oko 60 odsto u ukupnoj proizvodnji, slede kvalitetna vina sa učešćem od 30 odsto, dok visoko kvalitetna vina imaju učešće od 10 odsto. Visoko kvalitetna vina imaju veće učešće kod crvenih tipova vina u odnosu na bele tipove vina. Visoko kvalitetna i kvalitetna vina sa zaštićenim geografskim poreklom se pretežno proizvode u većim preradivačkim kapacitetima („Rubin“ - Kruševac i Vršac) i u određenom broju registrovanih podruma na porodičnim gazdinstvima.

(Nastaviće se)

Stanje na voćarskih i ratarskih kultura

Zaštita jabuke u Rumi

Na lokacijama monitoringa jabukovog smotavca (*Carpocapsa pomonella*), trenutna suma temperaturnih akumulacija od biofiksa iznosi:

- 886,04 DD Irig/Kudoš
- 858,81 DD Novi Slankamen

U toku je kritičan period za kontrolu piljenja larvi II generacije.

Prilikom vizuelnog pregleda zasada jabuke uočavaju se jaja svih razvojnih stadijuma, od sveže položenih do jaja pred piljenje, kao i tek isplijene larve.

Zbog izuzetno visokih temperatura imamo i velike doprinose temperaturnih akumulacija razvoju ove štetočine (14 do 19 DD dnevno). Usled ubrzanih embrionalnih razvoja i piljenje će biti ubrzano.

U ovom momentu se za suzbijanje jabukinog smotavca preporučuje primena insekticida Coragen 20 SC (a.m. hlorantraniliprol) u konc. 0,02%.

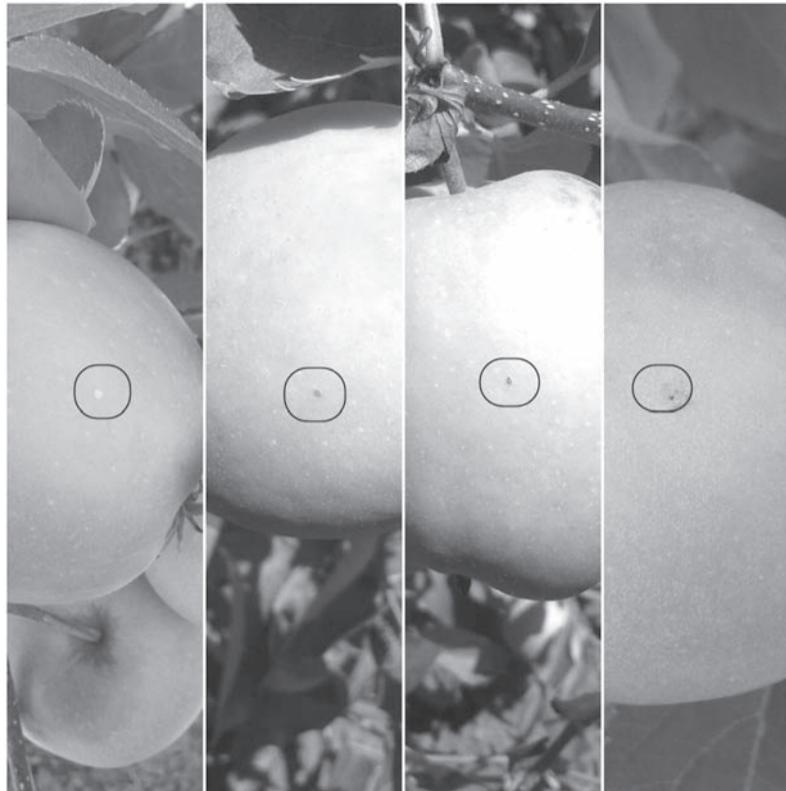
S obzirom da se u mnogim zasadima jabuke registruje i značajno prisustvo grinja, ukoliko se uoče dodati i neki od letnjih akaricida, kao što su: Demitan 200 SC (a.m. fenazakin) u konc. 0,06% ili Omite 570 EW (a.m. propargit) u konc. 0,15%. Ako su prisutni svi stadijumi grinja i u velikom broju, onda se tretiranje mora ponoviti za 7-8 dana.

Kao alternativa može se primeniti i insekticid Pyrinex super 420 EC (a.m. hlorpirifos + bifentrin) u konc. 0,15% koji deluje kako na grinje, tako i na jabukinog smotavca.

Grinje u usevima soje

Vizuelnim pregledom parcela pod sojom na više lokaliteta registruje se prisustvo običnog paučinara (*Tetranychus urticae*) na naličju listova. Grinje, kao i simptomi njihovog prisustva (na licu listova), se za sada uočavaju samo na uvratinama.

Razvoju ove štetočine pogoduju toplo i suvo vreme, pa može doći do prenamnoženja i širenja u unutrašnjost useva. Na parcelama gde su grinje prisutne po obodnim delovima parcele može se sprečiti njihovo dalje širenje primenom insekticida kao što su:

Larve na jabukama

- Vertimec 018 EC (abamektin) 0,3-0,5 l/ha ili
- Ortus 5 SC (fenpiroksimat) 0,05-0,1%

Ako je potrebno tretiranje ponoviti nakon 8-10 dana, kako bi se suzbile i novoispiljene jedinke.

Fungicidni tretman breskve i nektarine

Povoljni vremenski uslovi (relativna vlažnost vazduha preko 75%, i temperature 25-27 stepeni) u predhodnom periodu, pogodovali su razvoju fitopatogene gljive prouzrokovaca pepelnice breskve (*Sphaerotheca pannosa*).

Na plodovima osetljivih sorata naročito nektarina, došlo je do pojave pepelnice čija micelija je najpre beličasta a zatim sivkasta prekriva površinu ploda, gde može doći do nekroze, pucanja i pojave truleži.

Preporučuje se proizvođačima primena fungicida, mora se voditi računa o karenici.

- a.m. tebukonazol preparat Akord u konc. 0,75 % (sa karencom 7 dana)

Takođe se preporučuje preventivna primena fungicida, za suzbijanje truleži ploda.

- a.m. tebukonazol preparat Akord u konc. 0,75 %
- a.m. ciprodinil + fludioksonil preparat Switch 62,5WG u konc. 0,08-0,1% (karenca 14 dana)

Počelo polaganje jaja II generacije kukuruznog plamenca

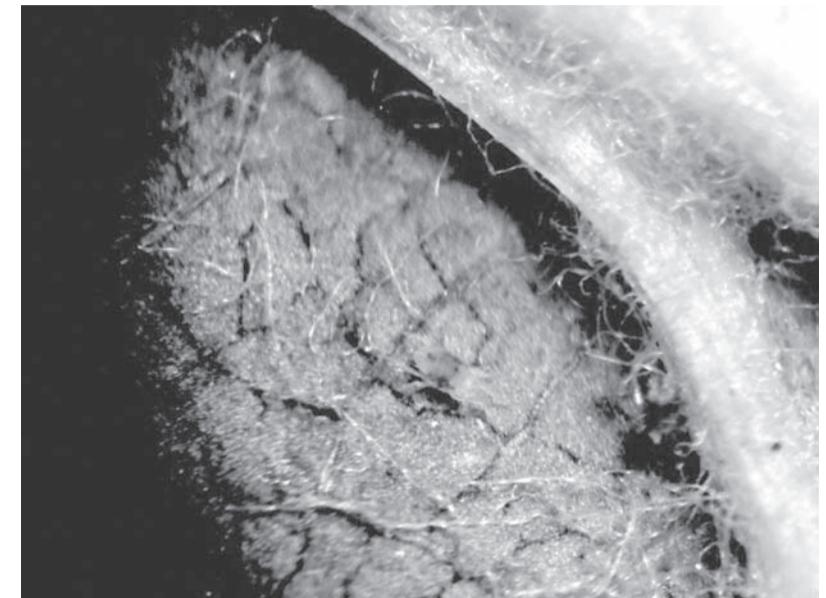
Na usevima paprike i kukuruza šećerica na lokalitetu Despotovo, registrovano je prisustvo jajnih legala druge generacije kukuruznog plamenca (*Ostrinia nubilalis*). Sva uočena jajna legla su sveže položena-bele boje i nalaze se na naličju listova. Na jajnim leglima registrovano je prisustvo parazitne osice *Trichogramma sp.* Ova osica polaže svoja jaja u jaja kukuruznog plamenca gde se i razvija do odrasle jedinke. Na osnovu višegodišnjeg monitoringa kukuruznog plamenca uočen je veliki značaj ove osice. Prošle godine je na pojedinim parcelama registrovano i preko 70% parazitiranih jajnih legala. Veoma je važno sačuvati korisne organizme i prilikom odabira insekticida za suzbijanje druge generacije kukuruznog plamenca dati prednost preparatima koji ne deluju štetno na njih. Primena piretroida u tu svrhu se ne preporučuje.

Preporučuje se proizvođačima paprike i kukuruza da pregledaju useve na prisustvo jajnih legala, markiraju biljke i prate dalje polaganje i razvoj jajnih legala. Hemiske mere zaštite se još uvek ne preporučuju. RC Novi Sad nastavlja sa praćenjem kukuruznog plamenca.

Zaštita paprike

U usevima paprike na lokalitetima Plandište i Jasenovo se registruje faza cvetanja i razvoja prvih plodova.

U toku vizuelnih pregleda ove nedelje registruju se prva položena jaja pamukove sovice (*Helicoverpa armigera*). Indeks napada je za sada nizak i za usev u Jasenovu iznosi 0,75 (3%

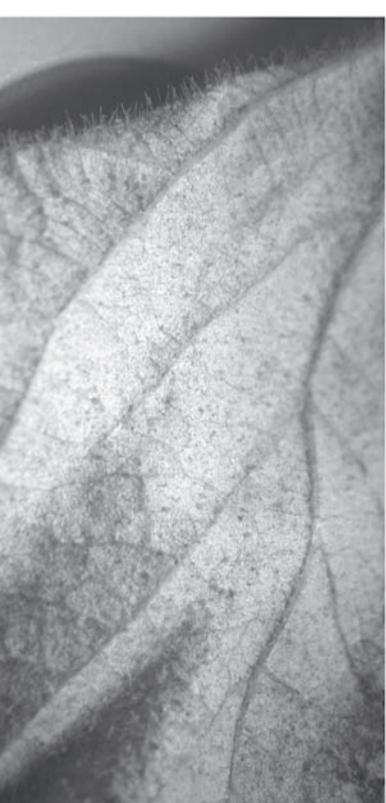
Grinje na jabukama

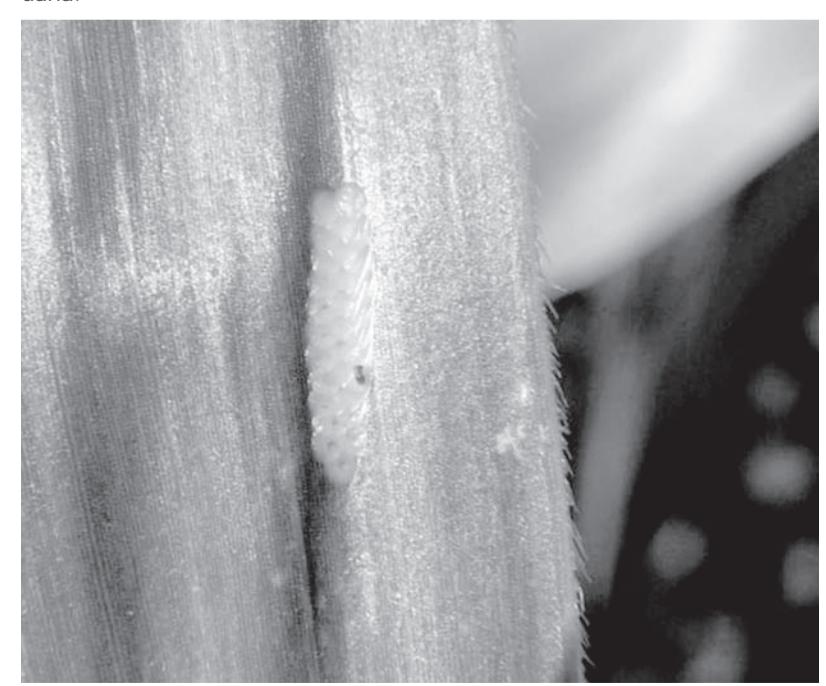
Pepelnica na nektarini

Jaja pamukove sovice na paprici

Grinje na soji

Jajno leglo kukuruznog plamenca na naličju lista kukuruza i osice *Trichogramma sp.*

BILJEM PROTIV KARCINOMA

Deset zapovest protiv raka

(Prenosimo izvode iz knjige "Lekovitim biljem protiv karcinoma", autor Momčilo Moci Srećković, Slobomir 2015.)

Pod primarnom prevencijom malignih oboljenja podrazumevaju se oni postupci koji sprečavaju pojавu zločudne bolesti, odnosno uklanjanje uzročnika raka.

Ubeđen sam da bi se pravilnom primenom primarne prevencije današnja pojava tri do četiri slučaja malignih oboljenja godišnje na 1000 stanovnika mogla smanjiti bar za trećinu.

Primarna prevencija malignih oboljenja predstavljena je u deset zapovesti, odnosno, mera koje treba preduzeti da bi se izbegao rak.

PRVA ZAPOVEST: Preporučujem smanjivanje masti u ishrani. Dokazano je da preterano uzimanje masnoće (naročito u industrijski pripremljenim namirnicama) – znatno povećava rizik od raka debelog creva, dojke prostate.

DRUGA ZAPOVEST: Redukcija gojaznosti, jer je potvrđeno da gojazni mnogo češće stradaju od malignih oboljenja (čak 2 – 3 puta više) i to muškarci od raka debelog creva i prostate, a žene od raka dojke, materice i debelog creva.

TREĆA ZAPOVEST: Veća zastupljenost zaštitnih supstanci u ishrani. To su vitamini A i C,

a verovatno i vitamini E. Takođe hrana bogata celuloznim vlaknima (kupus, kelj i karfiol) štiti od malignih oboljenja organa za varenje, naročito raka debelog creva. Zaštitna uloga pripisuje se i mleku, svežem voću, pa i kukuruzu.

ČETVRTA ZAPOVEST: Podrazumeva eliminaciju kancerogena iz hrane,

ali i iz čovekove okoline. Niz dodataka hrani „optužen“ je da izaziva rak. Među tim aditivima najpoznatiji su nitriti i nitrati, zatim antibiotici, hormoni.

Velika je uloga i herbicida, pesticida i zagađene vode. Na crnoj listi su još jela sa roštilja, prepržene masnoće, jako začinjena hrana, jela iz salamure, dimljeno meso i naravno hrana zagađena radionuklidima.

Posebno poglavljje predstavlja alkohol koji često deluje u sadejstvu sa duvanom i izaziva rak usne šupljine, grkljana, gušterice i jetre. U istoj kategoriji su i industrijski procesi gde se učestalo javljaju pojedina maligna oboljenja. To su proizvodnja obuće, industrija nameštaja, rafiniranje nikla, gasifikacija uglja, proizvodnja koksa u industriji gume, iskopavanju gozdene rude...

PETA ZAPOVEST: Reduiciranje aktivnog i pasivnog pušenja, kao uzročnika takozvanog „pušačkog raka“ koji obuhvata rak pluća i bronhija, usne šupljine, jednjaka, mokraće bešike i bubrega, ali nešto u manjem broju i rak želuci i grlića materice.

ŠESTA ZAPOVEST: Redukcija radioaktivnog zračenja, za koji se vezuju rak štitne žlezde, koštane srži, pluća i dojke. Strogim merama se nastoji da se smanje dijagnostička snimanja, čiji se efekti doživotno „gomilaju“. Posebno su ugrožene devojčice od 9 – 12. godina, kod kojih ozračivanje kasnije može da bude uzrok raka dojke. I masovne mamografije (snimanje dojki) bile su uzrok povećanja opake bolesti. Posle černobilske katastrofe javnost je upozorenja i na opasnosti od radionuklida.

SEDMA ZAPOVEST: Skreće se pažnja na maligna oboljenja prenesena seksualnim odnosom, dolazi do mogućnosti pojave raka grlića materice. Utvrđeno je da razne seksualne infekcije pogoduju, kao neka vrsta predfaze nastajanju raka materice. Tome doprinosi i rani početak seksualnog života, prerano rađanje, česti, naročito rani abortusi. Sve seksualne infekcije treba odmah lečiti.

OSMA ZAPOVEST: Naročito se savetuje povećanje fizičke aktivnosti, kao predohrana od takozvanog „hi-

podinamičkog raka“. Prema nekim studijama iz SAD i Engleske žene koje se aktivno bave sportom ređe oboljevaju od raka reproduktivnih organa i dojki.

DEVETA ZAPOVEST: Pošto je utvrđena veza između hepatitisa B i raka jetre, preporučuje se vakcinacija protiv žutice. Mere predostrožnosti obuhvataju i opštu higijenu (hrana i voda).

DESETA ZAPOVEST: Izbegavanje lekova koji mogu biti kancerogeni, izazivači takozvanog „iatrogenog ra-

ka“. Među njima su i neki citostatici (lekovi za rak), hormonalni preparati, zatim anagretici, a pod „sumnjom“ su i steroidni kontraceptivi koji kod duže upotrebe povećavaju rizik od raka grlića materice.

Uvek treba imati na umu: smanjivanje masti u ishrani, gojaznosti, uklanjanja kancerogena iz životinjskih namirnica i okoline, ostavljanje cigareta, izbegavanje ozračivanja i različitih lekova – samo su neka od pravila kojih se treba pridržavati da bi se sačuvalo zdravlje.

Stari recepti

Slatko od šljiva

Potrebno je: 1 kg šljiva, 1 kg šećera, 1 limun, krečna voda

Priprema: Odaberite za slatko poluzrele šljive, da se mogu lako ljuštiti. Oljuštene šljive stavite u krečnu vodu da odstoje sat-dva. Kad ih povadite i isperete u dve-tri vode, izvadite im koštice, pa ih stavljajte na čistu suvu krpku da se dobro ocede.

Stavite šećer u šerpu, naliјite vodom da ogrezne, pa kuvarite i skidajte penu koja se hvata po površini. Kad je šećer gusto ukovan, spustite šljive, jer će i one pustiti vodu.

Slatko treba kuvarati dotele dok se sa kašike teško spuštaju po dve-tri kapice soka. Na pet minuta pre kraja kuvaranja slatkog, dodajte šipku vanile i limun isečen na kolutove.

Slatko od lubenice

Potrebno je: Očišćena kora od lubenice, dvostruko veća količina šećera, sok od limuna, šipka vanile ili vanilin šećer

Priprema: Za slatko od lubenice se koristi zeleno-beli deo ispod spoljne kore lubenice. Lubenicu očistite od spoljne tamne kore, pa iseckajte na željenu veličinu. Možete koristiti kupčasti nož kako bi komadi imali lepsi izgled. Tako isečene komadiće lubenice treba prouzutiti najmanje u šest voda. Kada izbije 4 – 5 ključa, prospite vodu, pa ponovo naliјite novu, vrelu vodu, da brže ide. Ovako obarene komadiće lubenice procedite, prelijte hladnom vodom i ostavite da odstoje 24 sata. Tu vodu promeni te 3 – 4 puta, a zatim ih stavite u devđir da se ocede.

Za jednu težinu ovako pripre-

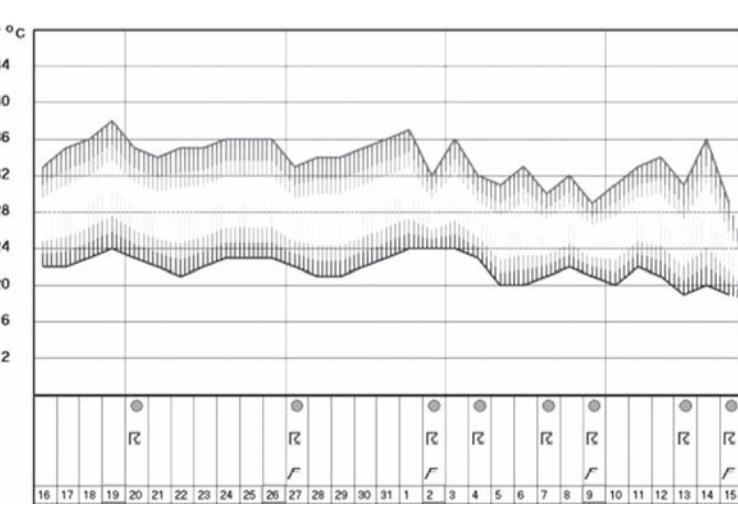

mijene kore potrebno je 2 težine šećera. Šećer prelijte vodom da ogrezne i skuvajte gust sirup. Zatim dodajte ocedene komadiće lubenice i kuvarite na jakoj vatri oko 15 minuta. Pred kraj dodajte na kolutove nasečen limun, ili isceden sok, i va-

nilu. Kada sok bude gustine meda, slatko skloniti sa vatre, skinuti pečen, pokriti vlažnom krpom i ostaviti da se hlađi, najbolje preko noći. Slatko razliti u čiste suve tegle, povozati celofanom i ostaviti na suvo i mračno mesto.

Prognoza vremena do 15. avgusta

Promet roba na Produktnoj berzi

od 13. 7. do 17. 7. 2015.

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Pad cena pšenice
- Pad cene soje
- Dešavanja na svetskim berzama

U istoj meri u kojoj rast cene je podstiče tržište na intenzitet trgovanja, tako i pad cene generiše povlačenje tržišnih aktera sa tržišta. Upravo ovaj drugi scenario se odigrao na tržištu pšenice u protekloj nedelji, što je i bio osnovni razlog bitno manjeg prometa u odnosu na prethodnu nedelju. U nedelji za nama registriran je količinski promet od 993 tona robe što je za 75,86% manje u odnosu na prethodnu nedelju, dok je finansijski obim prometa iznosio 27.182.240 dinara ili za 71,12% manje nego prethodne nedelje.

Statistički podatak o ceni pšenice u protekloj nedelji potpuno zamagljuje realnu situaciju na tržištu. Naime, pšenicom novog roda na novosadskoj berzi trgovalo se samo u ponedeljak i to po ceni od 19,91 din/kg (18,10 bez PDV), što

je u odnosu na prethodnu nedelju rast cene od 0,41%. Međutim, sve posle toga što se dešavalo na ovom tržištu bili su jasan indikator da će cena padati. Naime, kupci nisu reagovali na ponude koje su znatno ispod registrovane cene, pa ni trgovanja ovom robom do kraja nedelje nije ni bilo.

Tržišne okolnosti na tržištu pšenice, ponovo su "izbacile" kukuruz u prvi plan i to kako po obimu trgovanja, tako i sa aspekta cenovnih dešavanja. Cena ove robe se kretala u rasponu od 17,00 din/kg bez PDV, pa do 17,30 din/kg. Prosečna cena trgovanja je iznosila 18,94 din/kg (17,22 bez PDV). To je za 2,58% veća cena u odnosu na prethodnu nedelju. Biće u narednom periodu interesantno posmatrati koji će tržišni faktor prevladati po svojoj uticajnosti na cenu kukuruza. Sa jedne strane nizak vodostaj Duna-

PRODEX

PRODEX se na kraju nedelje zaustavio na poziciji od 207,98 indeksnih poena, što je za 0,73 indeksnih poena manje nego na kraju prethodne nedelje.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama su bile sledeće:

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP, SEPTEMBARSKI FJUČERS 2015.

	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Pšenica	211,65 \$/t	211,50 \$/t	209,81 \$/t	208,00 \$/t	206,58 \$/t
Kukuruz	171,10 \$/t	173,46 \$/t	166,92 \$/t	169,05 \$/t	169,28 \$/t

Najnovije procene USDA-a po kom se očekuje pad domaćih ovogodišnjih zaliha kukuruza i rast svetske potrošnje, su pogurali cene ka jednogodišnjem maksimum. Sredinom nedelje je najava povoljnijih vremenskih uslova, kao i kapitalizacija profita od strane tržišnih učesnika, pogurala cenu septembarskog fjučera na kukuruz na

dole. Na samom kraju nedelje su nedostatak vlaže i visoke temperature povoljno uticale na dalji rast cene fjučera. Sve ovo dovoljno govori da će i u narednom periodu vremenski uslovi biti glavni faktor koji će uticati na cene, pre svega iz razloga što se kukuruz trenutno nalazi u kritičnoj fazi, na samom početku cvetanja.

Povećana procena svetskih zaliha od strane USDA-a, kao i veća ponuda usled žetve i pada izvoza iz SAD, su doveli do pada cene pšenice na čikaškoj berzi.

U odnosu na kraj prešle nedelje kukuruz je u Čikagu skuplji za 0,33%, dok je pšenica jeftinija za 2,73%.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP

	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Soja, zrno, avg. 15	379,20 \$/t	381,19 \$/t	379,72 \$/t	376,63 \$/t	374,43 \$/t
Sojina sačma, avg. 15	355,60 \$/t	356,70 \$/t	357,20 \$/t	362,20 \$/t	363,60 \$/t

Na tržištu soje se, usled povećene procene USDA-a, početkom nedelje beležio rast cene, nakon čega je poboljšanje vremenskih uslova i jačanje dolara doveli do pada cene. U poslednjih nedelju dana fjučers na soju je pojeftinio za 0,70%, a na sojinu sačmu 0,11%.

*Objavljeni nedeljni ponderi cena nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovaju do trenutka štampanja informatora.

las umanjiti očekivanja od novog roda soje i uticati na rast cene, zavisi od dužine trajanja toplotnog udara i stepena oštećenosti useva usled toga. Sojina sačma sa 44% proteina trgovana je po ceni od 55,72 din/kg (46,44 bez PDV).

Od ostalih roba trgovano je još i suncokretovom sačmom i to po ceni od 28,92 din/kg (24,10 bez PDV).

BUDIMPEŠTA	
PŠENICA	KUKURUZ
159,73 EUR/t (futures avg 15)	147,47 EUR/t (futures sep 15)

EURONEXT PARIZ	
PŠENICA	KUKURUZ
194,50 EUR/t (futures sep 15)	182,50 EUR/t (futures avg 15)

Početkom nedelje je na Euronekstu beležen pad, koji je kompenzovan skokom cene na samom kraju nedelje. U odnosu na kraj prešle nedelje, u Parizu je pšenica jeftinija za 1,15%, a kukuruz za 0,68%. U Budimpešti je pšenica jeftinija za 4,08%, dok je kukuruz imao rast od 1,74%.

E-mail: nsberza@eunet.rs,
internet sajt: www.proberza.co.rs
INFO SLUŽBA
021/443-413 od 7₃₀ do 14₃₀

SPOZOR
Francuski hibridi
kukuruza i suncokreta
Limagraine d.o.o.
21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
miroslav.sidor@limagraine.com
branimir.alivojovic@limagraine.com
www.limagraine.rs

VOĆE 13.7.2015.-20.7.2015.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Ananas (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	120.00	150.00	150.00	bez promene	vrlo slaba
2	Banana (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	115.00	120.00	120.00	bez promene	dobra
3	Borovnica (sve sorte)	Domaće	kg	450.00	550.00	500.00	rast	prosečna
4	Breskva (sve sorte)	Domaće	kg	30.00	55.00	40.00	pad	dobra
5	Grejpfrut (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	160.00	160.00	160.00	bez promene	vrlo slaba
6	Grožđe (belo ostale)	Uvoz(uvoz)	kg	300.00	320.00	320.00	rast	vrlo slaba
7	Jabuka (Ajdared)	Uvoz(uvoz)	kg	100.00	100.00	100.00	bez promene	vrlo slaba
8	Jabuka (Delišes ruž.)	Uvoz(uvoz)	kg	110.00	110.00	110.00	bez promene	vrlo slaba
9	Jabuka (Delišes zlatni)	Uvoz(uvoz)	kg	90.00	95.00	90.00	pad	vrlo slaba
10	Jabuka (Greni Smit)	Uvoz(uvoz)	kg	90.00	95.00	95.00	pad	vrlo slaba
11	Jabuka (ostale)	Domaće	kg	50.00	80.00	55.00	-	vrlo slaba
12	Jagoda (sve sorte)	Domaće	kg	150.00	200.00	150.00	pad	vrlo slaba
13	Kajsijsa (sve sorte)	Domaće	kg	100.00	110.00	110.00	rast	prosečna
14	Kajsijsa (sve sorte)	Domaće	kg	115.00	120.00	115.00	pad	prosečna
15	Kruška (ostale)	Domaće	kg	80.00	120.00	90.00	rast	prosečna
16	Kruška (ostale)	Uvoz(uvoz)	kg	190.00	190.00	190.00	rast	vrlo slaba
17	Kupina (sve sorte)	Domaće	kg	180.00	250.00	200.00	pad	prosečna
18	Lešnik (očišćen)	Uvoz(uvoz)	kg	2000.00	2000.00	2000.00	bez promene	vrlo slaba
19	Limun (sve sorte)	Domaće	kg	200.00	250.00	230.00	rast	dobra
20	Malina (sve sorte)	Domaće	kg	300.00	300.00	300.00	bez promene	slaba
21	Malina (sve sorte)	Domaće	kg	280.00	280.00	280.00	rast	prosečna
22	Nektarina (sve sorte)	Domaće	kg	35.00	50.00	45.00	pad	dobra
23	Nektarina (sve sorte)	Domaće	kg	55.00	65.00	60.00	pad	prosečna
24	Orah (očišćen)	Uvoz(uvoz)	kg	1200.00	1300.00	1300.00	rast	slaba

POVRĆE 13.7.2015.-20.7.2015.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Blitva (sve sorte)	Domaće	vezा	12.00	15.00	12.00	pad	prosečna
2	Boranija (olovka)	Domaće	kg	70.00	80.00	70.00	bez promene	vrlo slaba
3	Boranija (šarena)	Domaće	kg	80.00	90.00	80.00	bez promene	slaba
4	Boranija (žuta)	Domaće	kg	80.00	100.00	90.00	pad	slaba
5	Brokolija (sve sorte)	Domaće	kg	120.00	150.00	140.00	rast	vrlo slaba
6	Celer (sve sorte)	Domaće	kg	80.00	100.00	90.00	bez promene	prosečna
7	Cvekla (sve sorte)	Domaće	kg	30.00	40.00	30.00	pad	prosečna
8	Dinja (sve sorte)	Domaće	kg	25.00	35.00	30.00	pad	dobra
9	Karfiol (sve sorte)	Domaće	kg	50.00	60.00	60.00	bez promene	vrlo slaba
10	Kej (sve sorte)	Domaće	kg	25.00	30.00	30.00	bez promene	vrlo slaba
11	Krastavac (salatar)	Domaće	kg	30.00	35.00	30.00	bez promene	dobra
12	Krastavac (salatar)	Domaće	kg	20.00	25.00	20.00	bez promene	dobra
13	Krompir (beli)	Domaće	kg	30.00	40.00	35.00	bez promene	dobra
14	Krompir (crveni)	Domaće	kg	30.00	40.00	35.00	bez promene	dobra
15	Kupus (sve sorte)	Domaće	kg	10.00	15.00	12.00	bez promene	dobra
16	Lubenica (sve sorte)	Domaće	kg	13.00	15.00	15.00	pad	dobra
17	Luk beli (sve sorte)	Domaće	kg	150.00	180.00	160.00	pad	prosečna
18	Luk crni (mladi)	Domaće	vezा	20.00	25.00	20.00	rast	vrlo slaba
19	Luk crni (sve sorte)	Domaće	kg	25.00	30.00	30.00	bez promene	dobra
20	Paprika (Babura)	Domaće	kg	35.00	50.00	40.00	pad	dobra
21	Paprika (ljuta)	Domaće	kg	120.00	150.00	125.00	bez promene	dobra
22	Paprika (ostala)	Domaće	kg	130.00	150.00	140.00	pad	slaba
23	Paprika (silja)	Domaće	kg	50.00	70.00	55.00	pad	dobra
24	Paradajz (chery)	Domaće	kg	220.00	250.00	220.00	pad	slaba
25	Paradajz (chery)	Domaće	kg	120.00	180.00	150.00	pad	slaba

IZVEŠTAJ ZA ŽITARICE, ULJANE KULTURE I KRMNO BILJE

* Kvalitet proizvoda je prema JUS standardima ukoliko drugačije nije naznačeno

GAZDINSTVO Mesto prikupljanja cena: Pančevo

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Domaće	kg	18.00	20.00	20.00	rast	dobra

MALOPRODAJA Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	16.00	18.00	17.00	-	prosečna
2	Pšenica	džak 50kg	Domaće	kg	24.00	27.00	25.00	bez promene	dobra
3	Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	80.00	100.00	90.00	bez promene	dobra
4	Stočno brašno	džak 33kg	Domaće	kg	16.00	18.00	17.00	bez promene	dobra
5	Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	30.00	40.00	35.00	bez promene	slaba

PIJACA Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
min	max	dom							

<tbl_r cells="

MALI OGLASI

POLJOPRIVREDNA MEHANIZACIJA

- Prodajem traktor 577 novi tip sa dva para zadnjih točkova. Tel: 069/668-206.
- Prodajem Vladimirca novi tip sa jednim menjacem u dobrom stanju i setvospremač. Tel: 467-717.
- Prodajem Vladimirca, novi tip sa jednim menjacem u dobrom stanju. Može zamena za Fergusona 533 ili 539.
- Prodajem kombajn žitni Džon Dir 950. Tel: 060/067-01-45.
- Prodajem kombajn Zmaj 143, 2004 godište sa sečkom za slamu i kukuruznim adapterom. Tel: 064/063-24-34.
- Traktor John Deere 6200, 85KS, 1994. god, 7700rc, gume sve 4 su skoro nove, ima reverzer, u odličnom stanju, iz uvoza. Tel: 065/825-66-54.
- Vladimirac T 25, 1300 evra. Traktor je u odličnom stanju, hidraulika ispravna, gume sve nove, nov anlaser. Tel: 064/000-26-60.
- Torpedo 4506, 1981. god. nije registrovan, u odličnom stanju, 2900 evra. Tel: 063/531-155.
- Rakovica 65, 1986. god. u odličnom stanju, nije pucao blok, 4200 evra. Tel: 063/531-1-55.
- Traktor Belorus - 82. Godište 1983., registrovan na ime. U potpuno ispravnom stanju. Tel: 064/903-22-44.
- IMT 539, 1990. god. kabina, kompresor, u odličnom stanju, 4000 evra. Tel: 063/53-1-155.
- Prodajem traktor 577 novi tip sa dva para zadnjih točkova. Tel: 069/668-206.
- Prodajem kombajn Zmaj 143, 2004 godište sa sečkom za slamu i kukuruznim adapterom. Tel: 064/063-24-34.
- Prodajem kombajn žitni Džon Dir 950. Tel: 060/067-01-45.
- Traktor Volvo bm814, 5450 evra. Tel: 060/471-47-88.
- Kombajn Zmaj dvoredni 223, 10000 evra. Tel: 022/313-543.
- MTD traktorič za košenje travnatih površina. Tel: 064/218-74-00.
- Motokultivator IMT 506 u ispravnom stanju, 300 evra. Tel: 063/370-150.
- Motorni traktorič za košenje trave White. Tel: 064/218-74-00.
- Traktor kosačica, motor brigs straton od 9 konja. Kas nov, 800 evra. Tel: 063/370-150.
- Berač 221 sa bunkerom i rudom na hidraulično ukrštanje, u dobrom stanju. Tel: 060/066-45-96.
- Belorus T-40, 1450 evra. Tel: 015/450-144.
- Tri traktora IMT 533, 1976. god. 2200 evra, 1979. god. 2400 evra i 1980. godište 2500 evra. Tel: 063/531-155.
- Berač za kukuruz Zmaj 214 jednoredni, 1983. god. u ispravnom stanju, 1900 evra. Tel: 063/531-155.
- Prodajem kombajn žitni Džon Dir 950. Tel: 060/067-01-45.
- Prodajem kombajn Zmaj 143, 2004 godište sa sečkom za slamu i kukuruznim adapterom. Tel: 064/063-24-34.
- Traktor u dobrom stanju, 5450 evra. Sve ispravno. Zamena za kiper kamion do 3.500 evra. Za manji traktor i doplata. Tel: 060/471-4788.
- Kombajn Epple Mobil 1240. U odličnom stanju, malo radio, motor odličan, 1980. godište. 1200 evra. Tel: 062/186-94-06.
- Belorus T-40, 1450 evra. Tel: 015/450-144.
- Berač za kukuruz Berko, 5000 evra. Može zamena za prikolicu Zmajevku. Tel: 069/11-5-70-73.
- Berač Zmaj 222, ispravan, 2300 evra. Tel: 065/299-51-59.

OPREMA

- Prodajem setvospemač u dobrom stanju. Tel: 467-717.
- Prodajem traktorsku frezu IMT. Tel: 064/161-55-09.
- Prodajem sejalicu za kukuruz Bekerlicu četiri reda potpuno ispravnu. Cena 1.000 evra. Tel: 060/670-36-60.

- Prodajem prikolicu Zmajevku, 7 tona i stado ovaca. Tel: 063/800-93-62.
- Prodajem prikolicu marke Pobeda, nosivosti 5 tona. Perica. Tel: 064/289-77-84.
- Poljomehanizacija - pocinkovani silosi, elevatoriod 10-60 tona - CAS, roto i vibro selektor. Tel: 062/848-81-08.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem presu Kveč, Kolečke, plug, drilaču, branu sve za Salaše i Etno kuće. Tel: 063/193-97-07.
- Horizontalni transporter, 1000 evra. Tel: 064/397-30-67.
- Sejačica za kukuruz SKPT-4 "OLT Osiek", mehanička četvororedna, 400 evra. Tel: 022/476-092.
- Dvobrazni plug IMT-757/2, 550 evra. Tel: 022/476-092.
- Pumpa za zaliwanje Slap 800 NP i 30 cevi, 1300 evra. Tel: 062/896-57-58.
- Motokultivator Garlatt 3 KS u St. Pazovi. Tel: 064/218-74-00.
- Prskalica 800L sa hidrauličnim granama, 2550 evra. Tel: 064/296-37-99.
- Plug cevasti češki četvorobrazni 4x30 zahvat, visina gredera 75cm, razmak između glava 80cm, plug je u odličnom radnom stanju. Tel: 061/200-32-17.
- Prikolica jednoosovinka, kiper, 4 tone nosivosti, 1989. god, 1000 evra. Tel: 063/531-155.
- Prodajem traktorsku frezu IMT. Tel: 064/161-55-09.
- Prodajem sejalicu za kukuruz Bekerlicu četiri reda potpuno ispravnu. Cena 1.000 evra. Tel: 060/670-36-60.

Prodajem John Deere kombajn 1075 H4; širina hedera 4,9 metara, bunker 5 tona, 5 slatomresa, hidropogon, sečka, klima. Cena: dogovor. Tel: 064/700-58-75

- Prodajem prikolicu Zmajevku, 7 tona i stado ovaca. Tel: 063/800-93-62
- Prodajem prikolicu marke Pobeda, nosivosti 5 tona. Perica. Tel: 064/289-77-84.
- Poljomehanizacija - pocinkovani silosi, elevatoriod 10-60 tona - CAS, roto i vibro selektor. Tel: 062/848-81-08.
- Prodajem Vladimirca novi tip sa jednim menjacem u dobrom stanju i setvospemač. Tel: 467-717.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Transporter za kukuruz Lifam 9 m, kao nov. Pune gume bez duvanja i treći točak pozadi bez podizanja, lako se kreće, 800 evra. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.
- Setvospemač Morović, 550 evra. Tel: 066/208-498.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.
- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju.

- Prodajem seme graorice, mešana graorica i zob, stočni grašak Angel. Tel: 063/808-61-79.

- Prodajem balirano detelinu sladištena ispod krova. Tel: 063/733-88-55.

- Prodajem kožje mleko sir i surutku. Tel. 022/661-312.

- Pasulj beli tetovac - rod 2014, cena 250 din, količina oko 50kg, moguća prodaja na 5 i 10kg. Pasulj šareni - rod 2014, cena 250, količina oko 50kg, moguća prodaja na 5 i 10kg. Pasulj pinto šareni - rod 2014, cena 200, količina oko 80kg, moguća prodaja na 5 i 10kg, za otkup cele količine moguća korekcija cene. Tel: 060/147-00-69

- Sojina pogača, cena je 57din/kg, takođe vršim zamenu soje za pogacu, na 100kg soje, dobijate 82kg pogače. Tel: 066/644-17-25.

- Hibridni kukuruz šećerac sorte sweet nugget f1, sentinel f1 i signet f1. Tel: 064/193-74-94.

- Prodajem kožje mleko sir i surutku. Tel. 022/661-312.

- Prodajem domaću rakiju Šljivovicu, povoljno. Tel: 661-312 i 069/388-83-99.

- Prodajem sadnice, reznice švedskog energetskog drveta, seće se posle tri godine. Gojko. Tel: 063/109-88-99.

- Prodajem balirano detelinu sladištena ispod krova. Tel: 063/733-88-55.

- Prodajem seme graorice, mešana graorica i zob, stočni grašak Angel. Tel: 063/808-61-79.

- Polen, 1200 dinara. Tel: 022/718-151.

- Kukuruz kokičar. Tel: 069/212-34-44.

- Sadnice lešnika. Tel: 063/892-50-30.

USLUGE, POSLOVI

- Vršim selidbu u zemlji i inostranstvu kombijem Tel: 065/631-11-22

- Vodoinstalaterski radovi, kvalitetno i povoljno. Tel: 064/22-42-197.

- Radio bi sve poslove bez nadoknade za smeštaj i hranu. Tel: 022/625-274.

- Uslužno molerski radovi/krečenje, gletovanje, izolacija. Popust za penzionere 30%. Tel: 022/613-245 i 061/681-62-32.

- Potrebna sezonska radna snaga za rad u Crnoj Gori Budva(kuvarci, pekarci, pica majstori, pomoćno osoblje, mesari) smještaj i hrana obezbedena. Tel: +381-67-345-887.

- Vodoinstalaterski radovi, kvalitetno i povoljno. Tel: 064/22-42-197.

- Slikam portrete u svim tehnikama (olovka, pastel, ulje) prodajem slike (ulja na platnu, akvareli i druge tehnike). Tel: 062/971-37-52.

- Čerupanje i klanje pilića, dolasim na kućnu adresu. Tel: 064/119-51-89 i 063/731-94-46.

- Vodoinstalaterski radovi, kvalitetno i povoljno. Tel: 064/22-42-197.

- Čerupanje i klanje pilića, dolasim na kućnu adresu. Tel: 064/119-51-89 i 063/731-94-46.

- Uslužno vršim sve vrste selidbi i kombi prevoz do 3,5 tone u zemlji ili inostranstvu. Tel: 065/631-11-22 Braca.

- Selidbe kombi prevozom do 3,5 tone. Tel: 064/290-03-86.

- Iskusna žena čuvala bi decu. Tel: 066/438-101.

DOMAĆE ŽIVOTINJE

- Prodajem kravu crno beli holštajn, steona. Tel: 069/668-206.

- Prodajem 20 jarića stare mesec dana. Tel: 064/123-96-41.

- Prodajem tri krave umatičene friške muzare idu u pašu, Susek. Tel: 021/878-025.

- Prodajem 13 koza starosti od 1-3 godine daju do 3 litre mleka. Tel: 064/123-96-41.

- Jarac star godinu dana. Mešanac je, bez rogova. Tel: 060/148-76-99.

- 12 koza. 5 od 3 god, 5 od 2 god, 2 od godinu dana. Tel: 064/123-96-41.

- Ovnići rase romanovski, starosti 6-7 meseci, 130 evra. Tel: 064/540-40-73.

- Hajkom kunići - zečevi svih uzrasta cena po mesecu, 400din. Tel: 063/869-21-17.

- Prodajem kravu crno beli holštajn, steona. Tel: 069/668-206.

- Prodajem 20 jarića stare mesec dana. Tel: 064/123-96-41.

- Prodajem tri krave umatičene friške muzare idu u pašu, Susek. Tel: 021/878-025.

- Prodajem 13 koza starosti od 1-3 godine daju do 3 litre mleka. Tel: 064/123-96-41.

- Junice, 980 evra. Tel: 065/271-37-78.

- Muški jaganjci i jarići. Tel: 062/117-89-62.

- Prodajem jagnje-menjam za kukuruz i tritikal, jagnje ima oko 40 kg. Tel: 065/438-41-41.

- Deset koza i petnaest jarića. Tel: 069/650-594.

- Stado od 50 ovaca rase Virtemberg. Tel: 060/334-20-53.

- 6 koza starosti 1-3 godine. Cena po dogovoru ili zamena za prasice, suprasne krmäge i jaganjce. Tel: 062/240-106.

SREMSKA POLJOPRIVREDA

• Sa "Sremskom poljoprivredom" na sremskim poljima, farmama i vašim gazdinstvima

• „Sremska poljoprivreda“ svakog drugog petka na kioscima i u pretplati na vašu adresu

• Kako da unapredite sopstveni agrobiznis – kako do boljih prilaza na vašim poljima, kako do profitabilnog uzgoja na vašim farmama...

• Dragoceni saveti eminentnih stručnjaka, samo u vašoj „Sremskoj poljoprivredi“

SREMSKA POLJOPRIVREDA

MARKETING

Tel/fax 022/610-496

Mob:063/8526-021

E-mail:poljoprivreda@sremskenovine.co.rs

- Umatičeni ovnići rase virtemberg. Tel: 060/334-20-53.

- Prodajem dva meseca suprasne nazimicu prvopraskinja. Tel: 670-098

- Prodajem kravu crno beli holštajn, steona. Tel: 069/668-206.

- Prodajem 20 jarića stare mesec dana. Tel: 064/123-96-41.

- Prodajem 13 koza starosti od 1-3 godine daju do 3 litre mleka. Tel: 064/123-96-41.

OSIGURAJTE VAŠE USEVE I PLODOVE u kompaniji sa tradicijom dugom 200 godina! Tel: 064/4615-799

- Prodajem tri krave umatičene friške muzare idu u pašu, Susek. Tel: 021/878-025.

- Japske prepelice različitih uzrasta kao i sveža oplođena jaja. Tel: 064/106-07-36.

- Na prodaju 4 mužjaka pauna starih 2 godine. Tel: 064/281-12-12.

- Ovnoliki i hajom kunići, 500 dinara. Tel: 064/293-46-15.

- Hajkom i panon beli kunići, 400 dinara. Tel: 062/221-898.

- Na prodaju nemački ovčar star 2 godine mužjak, vrlo povoljno. Tel: 064/987-28-14.

- Prodajem hajkom kunicu na veliko i malo svih uzrasta, od mesec dana pa do skotnih zenki. Prodajem i meso kunicu po dogovoru. Cena 500 dinara po mesecu starosti. Tel: 063/564-166.

- Hajkom i panon beli kunići. Cena po mesecu starosti 500 dinara, ima od 1, 2 i 4 meseca. Tel: 064/218-10-72.

- Na prodaju 4 mužjaka pauna starih 2 godine. Tel: 064/281-12-12 i 064/371-73-90.

- Prodajem odrasle japanske guske. Tel: 022/325-232.

- Poklanjam mačku i mačice sijamskog porekla. Tel: 641-193 i 062/641-193.

- Prodajem bele puline. Tel: 060/441-4055

VOĐENJE KNJIGOVODSTVA POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA

KNJIGOVODSTVENA AGENCIJA "KURIR-2"

Trg Vojvođanskih brigada BB
Sremska Mitrovica, Tel: 063/404-950

MOTORNA VOZILA

- Kupujem automobile ispravne, neispravne havarijane do 2.000 evra. Tel: 069/133-21-32

- Prodajem Fiat Kroma 2005. godište 1900 kubika, 150 KS, automatski u odličnom stanju. Tel: 063/852-60-21

- Prodajem Jugo 55 godina proizvodnje 1991 u super stanju, nove gume. Tel: 061/635-05-18.

- Prodajem Fiat Panda 2002 godište, u odličnom stanju. Tel: 069/133-21-32.

- Prodajem ladu limuzinu 1300 ispravna, cena 200 evra. Tel: 022/553-570 i 060/553-35-70.

- Kupujem automobile ispravne, neispravne havarijane do 2.000 evra. Tel: 069/133-21-32.

- Prodajem Zastavu 101 godina proizvodnje 2004, registrovana, može zamena. Tel: 069/625-379.

- Prodajem Fiat Punto godina proizvodnje 2000, 1,7 dizel, može zamena. Tel: 069/133-21-32.

- Prodajem ladu limuzinu 1300 ispravna, cena 200 evra. Tel: 022/553-570 i 060/553-35-70.

- Kupujem automobile ispravne, neispravne havarijane do 2.000 evra. Tel: 069/133-21-32.

- Prodajem Opel Astu 2.0 registrovana u odličnom stanju. Tel: 063/562-884.

- Prodajem Euro kuku za Astru G. Tel: 060/661-21-81.

- Prodajem zastavu yugo skala pikap, 2003. godište. Očuvan. Indija. Tel: 022/551-290.

- Prodajem fiću, 1985. godište odjavljen. Tel: 670-711.

- Deutz Fahr 6.50. Cena 1.1500 evra, 1985. god, u odličnom stanju, registrovan, zadnje gume nove, može zamena. Tel: 063/531-155.

PLASTENICI, STAKLENICI

- Staklenik površine 8x4m, sa policama duž celog staklenika u 3 reda. Debeljina cevi je 3x4cm. Staklenik je iz 10 delova. Ima 4 prozora sa strana i vrata. Tel: 063/806-79-52.

- Staklenik površine 8x4m, sa policama duž celog staklenika u 3 reda. Debeljina cevi je 3x4cm. Staklenik je iz 10 delova. Ima 4 prozora sa strana i vrata. Tel: 022/326-715.

Paviljon za košnice, 100 evra. Tel: 064/516-97-03.

• Košnice, 4500 dinara. Tel: 063/126-08-79.

• Četiri nove Dadenblat košnice sa pčelama, 100 evra. Tel: 064/686-06-70.

• Košnice LR i DB i ramovi za košnice sa američkim razmakom, postoji mogućnost i pojedinačno delovanje. Cena ramova 30din rifuzno i ukovani 40din. U ponudi su i podnjace za sakupljanje polena. Tel: 064/9

SREMSKA MITROVICA
KAKO SU ANDRIJA PAPIŠTA I ALEKSANDAR JAKŠIĆ POSTALI PROIZVOĐAČI SORTNE TREŠNJE I KRUŠKE

Fruškogorsko voće na trpezama Rusije

Na 10,5 hektara u potesu Vukovac prostire se plantaža trešnje i kruške koju su pre šest godina zasadili Andrija Papišta i Aleksandar Jakšić. Uložili su mnogo sredstava, truda, znanja i rada, a prave efekte takvog angažovanja još uvek očekuju

Stručnjaci i dobri poznavaćoci prilika u ekonomiji i poljoprivredi kažu da nijedna poljoprivredna ratarska kultura ne daje toliku zaradu kao što daje proizvodnja voća. Neko je čak izračunao da, kada se zanemare početna ulaganja u zasnivanje voćnjaka, a ona baš nisu mala, na voću se kasnije ostvari višestruko veća zarada od troškova. Da li zbog toga ili iz pukog interesovanja za ovu vrstu proizvodnje, za voćarstvo su se, pre šest godina, opredelila dvojica Mitrovčana – **Andrija Papišta i Aleksandar Jakšić**. Oni sada imaju voćnjak na 10,5 hektara na Fruškoj gori i gaje kruške i trešnje.

O ovom velikom projektu razgovaramo sa Andrijom Papištom, u vreme dok je Aleksandar Jakšić bio poslovno odsutan. Papišta priznaje da nikada ranije nije imao dodirnih tačaka sa organizovanom proizvodnjom voća, jer se on, inače, bavi pružanjem usluga smještaja. Njegov ortak Aleksandar Jakšić je stručnjak za poljoprivrednu i voćarstvo, te ima zavidno iskustvo u praktičnom radu na tim poslovima. Po zanimanju diplomirani inženjer poljoprivrede Jakšić je godinama bio generalni direktor nekad čuvene plantaže voća „Borkovac“ kod Rume. Kada su se dvojica Mitrovčana odlučili za bavljenje voćarstvom i počeli da realizuju svoj projekat, poslove su podelili po afinitetu i po znanju. To se isplatio pa su sada oni vlasnici savremene plantaže trešnje i krušaka uredjene po svim standardima nauke i struke.

Sve je počelo dogovorom

O tome kako su se odlučili za proizvodnju voća govorи Andrija Papišta. On ističe da je njegov ortak Aleksandar Jakšić dobro poznavao voćarstvo s obzirom da je vodio voćnjake na 170 hektara u Borkovcu. Jakšić je, priča dalje o svom ortaku Andrija Papišta, dobro znao činjenice o prednostima i potrebama delatnosti, a posebno o zaradi na voću i to im je bilo prima-mljivo.

- Tako smo njegovo znanje, iskustvo i struku primenili zajedno sa mojim znanjem i postali smo ortaci na ovom lepotom voćnjaku – ističe Papišta.

Privi zadatok im je bio da pronadiju adekvatno zemlju. U tu potragu krenuo je Andrija Papišta i pošao prvo od

Andrija Papišta

Voćnjak na 10,5 hektara

fruškogorskih sel. Gde god se pojavi, ne krije, ljudi su ga sa podsmehom dočekivali, jer je tražio njivu od dva ili tri hektara što je za Fruškogorje mislena imenica.

Fruškogorje stvoreno za voće

- Nailazio sam na usitnjene parcele, a gde se pojave one malo veće odmah ih „bezecuju“ gaze iz sela radi ukrupnjavanja svog poseda. Kada sam već htio da odustanem od potrage, jer je nama bila interesantna samo teritorija sremskomitrovačke opštine, pojavila se mogućnost za pravo rešenje. Ta mogućnost je bila u Bešenovačkom Prnjavoru gde je jedan čovek prodavao 5,5 jutara zemlje nekim Novosadjanima, ali da još nisu bili za sve dogovorili. Pronašao sam ga, saznao koliko traži, da ima potencijalne kupce, ali da se nisu do kraja složili oko

cene. Video sam i njivu, svidela mi se pogled – objašnjava Andrija Papišta i nastavlja - Bila je to njiva na južnim padinama Fruške gore sa koje se vidi ne samo Mitrovica i sela, već i Šabac. Puko horizont preda mnom, ja zovem Jakšića a on kaže da, ako tu ima vode, krećemo u posao.

Ništa bez vode

Bez vode voćarstvo ne ide. Zato su dvojica ortaka napravili probnu buštinu na njivi, ona se pokazala pozitivnom i izdašnom tako da su kupili ponetu zemlju. Prilikom provera u katastru saznali su da i u blizini, u potesu Vukovac, postoji još interesantnih malih njiva, sa brojnim vlasnicima. Njih nije ništa zamaralo, obišli su sve vlasnike, pitali o prodaji, dogovorili cenu i nastao je voćnjak na 10,5 hektara.

Bilo je to 2009. godine, seća se naš sagovornik. Doveli su na oraniku

Pod protivgradnom mrežom

Protivgradna mreža

Ceo voćnjak dvojice Mitrovčana od grada se brani protivgardnom mrežom. Oba ortaka su želela da obrana od grada bude postavljena po svetskim standardima.

- Dugoročnije gledano tako treba i isplati se. Od početka smo tako radili. Na osnovu kredita obezbedili smo sistem navodnjavanja kap po kap, a pre dve godine, na konkur-

su Pokrajinske Vlade obezbedili smo uslove za dobijanje subvenciju za protivgradnu mrežu bez koje nema ozbiljne proizvodnje – objašnjava Andrija Papišta.

Aleksandar Jakšić

Neiskorišćena šansa

Kada su Italijani bili da izvrše kontrolu, jer su ovde sedili njihov sortiment voća, videli na da na celom pojasu osim ove plantaže nema drugih plantaža voća, već ima soje, deteline, pšenice, kukuruza... Samo su vikali: „Mama mia...“

- Italijani nisu mogli da veruju da ovakvo bogatstvo od Boga dato nije više iskorišćeno za voćarstvo. Ovde je ceo dan sunčano, ima vetrar i dobar je nagib terena, a nema mrazeva. U Italiji oni imaju surovine uslove i zato ne mogu da zamisle da se kod nas moguće ne proizvodi voće – ispričao je Andrija Papišta.

Ima kupaca i otkupljivača

- Mi naše voće plasiramo preko otkupnih stanica u Ritopeku i u Vinči kod Topole. Tu imaju otkupne stanice sa komorama i naša trešnja kada se ubere i transportuje do njih još se 24 sata rasplaćuje pa tek onda se šalje na rusko tržište. Takode i krušku plasiramo u Rusiju na isti način – veli Andrija Papišta.

Pitamo ga na kraju: da li je zadovoljan? Odgovara potvrđno, ali je, na stvarju, došlo do razlike između teorije i prakse.

- Uvek ima više entuzijazma u teoriji nego u praksi, samo su rashodi takvi kakvi su prognozirani, a dobre prihode očekujemo. Oni će doći, jer nemoguće je za tri ili četiri godine od livade na kojoj je sađena soja i detelina uspostaviti plodnosti voća i dobiti pun rod. Do toga treba najmanje šest ili sedam godina, ali će doći – poručio je Andrija Papišta, iz Sremske Mitrovice.

Razgovarala: S.Đaković

Foto: Iz privatnog albuma

Zrele trešnje